

GORENJSKI GLAS

Leto XLIII — št. 57 — CENA 6 din

Kranj, torek, 24. julija 1990

stran 2

Popolne resnice ne bomo zvedeli

stran 3

Vladni program je preveč splošen

stran 9

Bodo delavci sposobni
preživeti upokojence?

Zadeva Elan
**Obtožnici
zoper Aljančiča
in Kodra**

Kranj, 20. julija - Preiskovalni sodnik je minuli tork končal preiskavo o zastavljenem Elanovem denarju v Celovcu, namestnik temeljnega javnega tožilca Janez Hočevar pa je v četrtek vložil obtožnici zoper Uroša Aljančiča in Pavla Kodra pri Temeljnem sodišču v Kranju.

Obtožnica bremenit Koda kaznivega dejanja neupravičene uporabe (po 143. členu KZ Republike Slovenije) in kaznivega dejanja ponareditve oziroma uničenja poslovnih listin (po 146. členu KZ RS in v zvezi s 146. členom KZ SFRJ, ostanki I. in II.), Aljančiča pa napeljevanja k neupravičeni uporabi (po člnevu 143. KZ RS in v zvezi s 23. členom KZ SFRJ).

Več o tem na strani 11.

● D. Ž.

Bled, 21. julija - Čudovit ognjemet in jajčne lupinice z jubilijem 180. tisočim jajcem na jezeru, so v soboto ponoči osvetili Bled in navdušili številne obiskovalce in turiste. Slika: G. Šimik

Carinarnica Jesenice na mejnem platoju

Zaposlili bodo 85 carinikov

Jesenice, 19. julija - Carinarnica Jesenice bo za nove delavce zgradila 40 stanovanj, jeseni pa bodo zaposlili 85 novih carinikov, kolikor jih bodo potrebovali za delo ob karavanškem predoru.

Tudi jeseniška Carinarnica se pripravlja na čas, ko bodo odprli karavanški predor in začelo na mejnem platoju na Hrušici ter na Plavškem travniku graditi objekte ter tudi stanovanja za novozaposlene delavce, ki bodo delali ob predoru.

Letos dela na Hrušici hitreje potekajo, problemi pa se pojavljajo predvsem zaradi neurejene financiranja tistega dela, ki ga mora po zakonu pokriti federacija. Zato, ker pogodba med investitorjem za federacijo Zvezne carinske uprave in republike uprave za ceste še ni podpisana, leži v Zvezni carinski upravi del sredstev na računu. V zakonu planirana sred-

stva niso zadostna za pokritje vseh stroškov, dotok sredstev je prepočasen. Zato republiška vlada ureja zadeve skupaj z zvezno in upati je, da bodo sporazum v kratkem dosegli.

Jesenška Carinarnica je posredovala zahtevo Zvezni carinski upravi, da se sprejme 70 carinikov s srednjo šolo in petnajst carinikov z višjo šolo že jeseni. Tako naj bi se novi delavci lažje in temeljiteje pripravili na delo, ki ga bodo začeli opravljati junija prihodnje leto.

Jesenška Carinarnica opozarja, da gradnja objektov na Plavškem travniku nekoliko kasni, kar pa je mogoče nadomestiti. Problemi lahko nastanejo predvsem pri prometni ureditvi prostora in pri parkirščih. Na Plavškem travniku pa naj bi nadaljevali z gradnjo skladišč in izgradnjo carinske cone, saj bi tako tu dobili nova delovna mesta, ki jih potrebuje občina, in ki bodo tu tudi najcenejša.

Dominvest pripravlja tudi dokumentacijo za stanovanjsko gradnjo, saj naj bi novi delavci Carinarnice dobiti 40 stanovanj. Pri tem nekoliko kasnije zaradi nepodpisa pogodbe in zaradi razlik med zagotovljenimi sredstvi in ceno stanovanjske površine. V prihodnjem se bodo držali takega sistema dela, da bodo po transah prispeva sredstva iz Beograda takoj uporabili za gradnjo manjših stanovanjskih enot.

● D. Sedej

Podražitve že julija

Tržič, julija - Po sklepu zadnje seje tržiškega izvršnega sveta se bodo v občini že julija podražile stavarine in komunalne storitve.

Stanarine se bodo podražile za 125 odstotkov, nato pa še vsak mesec do vključno decembra 1990 po 18 odstotkov, zadnjemu povečanju pa bo dodana še tekoča rast cen po 1. juniju 1990. E

Komunalne storitve se bodo podražile povprečno za 64 odstotkov in sicer vendarina za 80, kanalčina za 44 in smetarna za 69 odstotkov.

D. D.

Tacen, 21. julija - Na maratonu Franja se je letos zbral skoraj dva tisoč kolesarjev, ki so uspešno prekolesarili več kot 154 dolgo progo od Ljubljane preko Cerkna, Sovodnja, Gorenje vasi in Škofje Loke do Tacna. Zmagovalci so bili vsi, ki so prišli na cilj, progo pa je najhitreje prevzel Rogovec Miškulin. Slika: G. Šimik

Seja republiške skupščine

Jesenji podrobnejši vladni program?

Ljubljana, 19. julija - Dva dneva sta bila premalo, da bi se poslanci republiške skupščine "prebili" prek približno štirideset točk, zato bodo sejo nadaljevali predvidoma 30. julija, ko naj bi tudi odločali o programske usmeritve slovenske vlade, o predlogu za zmanjšanje republiškega proračuna, o zakonu, s katerim naj bi ustanovitelji politično-informativnih medijev postali izvršni sveti oz. po novem predlogu skupščine družbenopolitičnih skupnosti, in še o nekaterih pomembnih vprašanjih.

Drugi dan dela slovenskega parlamenta se je začel s skupno sejo zborov, na kateri so sprejeli že v poslanskih klubih usklajeno Deklaracijo o Kosovu in zavrnili predlog kranjskega liberalca Vitomirja Grossa, da bi sprejeli tudi Deklaracijo o narodni spravi. Pri volitvah in imenovanju številnih skupščinskih odborov in komisij, namestnikov republiških ministrov in sodnikov se je zpletlo pri predlogu, da bi Vojka Čujoviča izvolili za sodnika Temeljnega sodišča v Kranju. Razprava o programske usmeritve republiške vlade (zbor združenega dela in zbor občin sta o njih razpravljala že v sredo, družbenopolitični zbor

pa večji del četrtkovega dneva) je bila tudi po imenju predsednika izvršnega sveta Lojzeta Peterleta konstruktivna, sicer pa je bilo največ pribomb na to, da je program premalo konkreten in da obljublja več, kot bo mogoče uresničiti. V družbenopolitičnem zboru so z odobravljanim sprejeli predlog podpredsednika vlade dr. Jožeta Mencingerja, da bi morala tudi slovenska vlada, podobno kot Markovičeva, pripraviti podroben program. Ko bodo poslanci v nadaljevanju seje 30. julija odločali o vladnih usmeritvah, je pričakovati, da bodo takšen program zahtevali že do jeseni. Zbor občin in zbor združenega dela sta obravnavala že tudi predlog o rebalansu republiškega proračuna. Zdaj, ko se je le zgodilo, da je vlada predlagala zmanjšanje proračuna za dva odstotka, spet niso vsi zadovoljni, še najmanj tisti, ki bodo ob denar. Izvršni svet je na seji, ki jo je sklical med skupščinskim zasedanjem, sklenil, da bo popravil "zakon o tisku" in da bo za ustanovitelje nekdanjih SZDL-jevskih glasov predlagal skupščine (in ne izvršne svete) družbenopolitičnih skupnosti. Slovenska skupščina naj bi o zakonu odločala 30. julija. ● C. Zaplotnik

Škofjeloški borci:

Enotnost v borčevske vrste

Škofja Loka, 13. julija - Na razširjeni seji občinskega odbora zveze borcev Škofja Loka so loški borci spregovorili o vseh aktualnostih, ki trenutno zadevajo borčevske vrste.

članih zveze borcev, ki so vključeni v Demos. Vsi borci, čeprav so danes v strankah, ki borcem niso naklonjene, naj se zavedajo, da je bil narodnoosvobodilni boj kljub vsemu, kar se je zgodilo takoj po vojni, edini pravični boj. Delegacije občinskega odbora ZB NOV Škofja Loka bodo v bližnji prihodnosti obiskevale nova vodstva krajevnih skupnosti in jih seznanile z borčevskimi problemi ter jih opozorile na obveznosti pri vzdrževanju spominskih obeležij NOB in nedavnega pomoči ostarelim in osamelim borcem preko njihovih socialnih komisij. ● D. Dolenc

Uvodne misli sta podala Svetko Kobal, član RO ZZB NOV Slovenije in Stane Pečar, predsednik škofjeloških borcev. Tudi škofjeloški borci ugotavljajo, da so poskusi razvrednotenja NOB in izenačevanja domobrancev s partizani vse bolj pogosti in agresivni, ob tem pa se republiško vodstvo nanje ne odziva v zadostni meri. Ne pristajajo na spravo, kakršno jim vsiljujejo in ne bodo sodelovali na nobeni spravni prireditvi, kjerko pa Slovenia. Ne bodo dovolili, da bi se grobišča domobrancev označili tako, da bi jih enačili z dejanskih borci za svobodo.

Tudi v škofjeloški občini je že pritisik Demosa na preimenovanje ulic in društev: zoperstavljal se bodo takim posku-

som, kakor tudi ukinitvi praznovanja občinskega in krajevnih praznikov, obeleženih po dogodkih iz NOB. Prav tako se bodo borili proti poskusom unikitve nedeljske radijske oddaje "Še pomnite tovariši".

Nove načine in oblike prenahanja tradicij NOB na mlade bo treba poiskati, so razmišljali tudi škofjeloški borci; več sodelovanja med borci in mladimi naj bo v obliki rekreativnega športa, pohodov, ki so se tudi že do sedaj izkazali kot najbolj primerni.

Svojo politično aktivnost bodo morali odslej bolj usmeriti v obrambo NOB, njegovih udeležencev in že pridobljenih pravic. Zavedajo se, da bodo uspešni le, če bodo enotni, in če bodo imeli podporo tudi pri tistih

Triglav naj ostane simbol Slovenstva - 5. tradicionalni pohod borcev in mladine na Triglav je v nedeljo, 22. julija, privabil na Pokljuko množico obiskovalcev in slovesen zaključek pohoda na Rudnem polju je izvenen v pravo množično manifestacijo slovenskih borcev, kateri so vsake so svoje prispevali godba na pihala Ljudske milice iz Ljubljane, Partizanski pevski zbor, slavnostni govornik Cyril Zlobec, slovenski igralec Danilo Turk - Joco in drugi. Radovljčani, ki so bili tokrat organizatorji pohoda, zaslužijo vso pohvalo. Odličen program so pripravili v soboto zvečer na Kredarici in v nedeljo na vrhu Triglava, kjer so Aljažev stolp proglašili za slovenski zgodovinski in kulturni spomenik. - Foto: D. Dolenc

DEL. ČAS: OD 11. - 13. IN OD 16. - 18. URE
d.o.o. KRAJN AVTOŠOLA Begunjska 10 tel. 064 26245
O 32

ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR

Pot na Zahod

Svet je vse bolj povezan in naposled na tem, da preseže temeljno zgodovinsko razdvojenost med svetovnim vzhodom in zahodom. Da je tako, se je pokazalo tudi nedavno, ko se je svetovna politika osredotočila v dveh oddaljenih, a medseboj sila odvisnih prizoriščih: v Houstonu, kjer so se sestali voditelji »velikih sedmih« (G 7), najbogatejših držav Zahoda (ZDA, Kanada, Japonska, Nemčija, Francija, Velika Britanija, Italija) in v Moski, kjer je zasedal 28. kongres KP SZ, da bi odločil o usodi Gorbačova in perestrojke - in ne nazadnje o tem ali se bo SZ povezala s svetom ali pa bo še naprej vztrajala na svoji »separativni« zgodovinski poti.

T. i. zahodna civilizacija se je nameč razvijala preko Rima in zahodne Evrope do Severne Amerike. Za države, ki vse do danes o(b)stajajo ob tej poti, je značilno, da so se razvile v moderne kapitalistične družbe, ki jih povezuje svetovni trg, pri čemer slednji zajema tudi nekdanje kolonije in Japonsko.

Rusija in Kitajska, katerih razvojni poti sta bili drugačni od navedenih, očitno ne bosta mogli naprej drugače, kot da se tudi sami navežeta na ta trg. Pot na Zahod se tako končuje v svojem izhodišču - na Vzhodu.

Kitajska sicer še vedno vztraja v svojem tradicionalnem izolacionizmu ter v iluzijah o nebeski popolnosti svoje lastne ureditve. A le navidez; iluzije o nebesih na Zemlji so nameč pred letom utonile v krvi na Trgu nebeškega miru. Zahodni demokrati so se ob tem zgražali, Japonci pa so zamižali na eno oko, tako da jim je ostala pred očmi možnost za nadaljevanje osvajanja velikega kitajskega trga. Japonci so pripravljeni »pomagati« tudi Gorbačova priti na njegov trg, če bi jim poprej vrnil po vojni zasedene Kurilske otroke. Glavni poraženci zadnje vojne, Nemci, pa so v odnosu do SZ veliko bolj širokogrudni. Kancler Kohl, zvezda srečanja v Houstonu, je od tam poletel v Mosku, h Gorbačovu, zmagovalcu 28. kongresa KP SZ. »Na podlagi treh zahodnih sestankov na vrhu - v Dublinu, Londonu in Houstonu - sem lahko Gorbačovu pojasnil, da je Zahod zainteresiran za uspeh perestrojke in da jo bo vsestransko podpiral,« je dejal.

Vsestransko že, vprašanje pa je, ali tudi izdajno. Kohl sam ponuja paket v znesku 15 milijard dolarjev. Tolikšna je torej cena za to, da se je SZ odrekla zahtevi po nevtralnosti ponovno združene Nemčije in pristala na glavni zahodni pogoj za nemško združitev: da mora biti tudi nova Nemčija članica vojaške zveze NATO. Slednja pa v zameno ponuja spravo med nekdajnjima blokoma. Ostaja nezaupanje in po hladni vojni nastopa tržna. Vojn, kakršne smo poznali v tem stoletju, najbrž res ne bo več; vojne, ki so bile nadaljevanje politike z orozjem, postajajo razreševanje politične zahteve po nemški nevralnosti.

Druži od velikih sedmih se v dajanju obljubljenega še obotvijo. Japonci bodo dali le, če jim Rusi vrnejo Kurile. ZDA, ki imajo sicer velike finančne težave (zvezni primanjkljaj, polom hraničnik, zmanjšanje kreditov), se bodo »tržnici« odzvale šele na nove sovjetske korake v Afganistanu, v Angoli in na Kubi. Kanada pa čas sama preživlja notranji razdor, Margaret Thatcher pa Gorbačova ljubi le platonično in pasivno. Ostajata še Francija in Italija. Skratka: vsak bo pomagal po svoje in v okvirih svetovnega trga, ki sicer povezuje vse, a je sam zelo neenoten - kakor pričajo trgovinske vojne med Ameriko in Japonsko ter med Ameriko in Evropo.

SZ, ki je vse doslej ohranjala staro rusko hotenie, da bi Moskva po padcu Bizanca potala »tretji Rim«, središče svetovnega vzhoda, se temu očitno odpoveduje. Svet je okrogel in pot z vzhoda na zahod ne more trajati v nedogled. Svet je okrogel in pot z vzhoda na zahod ne more trajati v nedogled; ni se zaustavila na kalifornijskih obalah, segla je čez Pacifik, dosegla Kitajsko in SZ in se sklenila v sferi svetovnega trga. Ta je prizorišče, na katerem se bo v prihodnje odločala usoda sveta.

Miha Naglič

Seje zborov skupščine

Jesenice, 23. julija - Danes, v torek, 24. julija, bodo na Jesenicah seje vseh treh zborov skupščine občine Jesenice. Med drugim bodo delegati razpravljali o uresničevanju projekta Karavanke in o gradnji avtoceste, o analizi zaposlovanja, o predlogu programa dela zborov in poročilu skladu stavnih zemljišč ter o izločitvi TOZD Delavske univerza Viktor Stražišar iz VIZA Jesenice. Na skupni seji bodo odločali tudi o predlogu za podelitev občinskih priznanj 1. avgust za leto 1990, o predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o pristnosti, sestavi in delu občinske skupščine ter o predlogu o spremembah in dopolnitvah začasnega poslovnika skupščine občine Jesenice. ● D. S.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TCR Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za III. trimestre je 120,00 din

Gorenjski glas urejam in piše: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (štport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), Danica Zavrl Žleb (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Žilar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, kronika, Skofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrično, Jesenice), Stojan Saje (družbenne organizacije, ekologija), Vine Bešter (notranja politika, kulturna), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo), Gorazd Šnajk (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Ivo Sekne in Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslovna uradna in upravna: Kranj, Mošč Pijadeja 1, Kranj

Tekaci račun pri SDK: 51500-603-31999

Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Spravna slovesnost za Gorenjsko

Popolne resnice ne bomo zvedeli

Crngrob, 22. julija - Gorenjski pokrajinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov je pripravil v nedeljo pod lipu ob romarski cerkvi v Crngrobu spravno slovesnost - dan sprave, dan miru. Simbolični pogreb in mašo zadušnico je vodil ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar, o pomenu spravnega dejanja pa sta številnim zbranim spregovorila nekdanji partizan, zgodovinar in odvetnik Stanislav Klep in predsednik sveta Slovenskih krščanskih demokratov in gorenjski poslanec v republiški skupščini Izidor Rejc. V kulturnem delu slovesnosti so nastopili zbori iz različnih gorenjskih krajev (vodil jih je Tomaž Tozon), trobentač Stane Praprotnik in Janez Dolinar, ki je recitiral Kocbekove, Kajuhovile in Krambergejeve pesmi.

Ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar je v pridigi dejal, da so simbolični pogreb, maša zadušnica in molitev namenjeni vsem, ki so v bližini cerkve v Crngrobu in drugod na Gorenjskem med vojno ali po njej našli smrt - domobranec in partizanom, Hrvatom in Madžarom, vsem drugim... »Ko se sprašujemo, zakaj se je vse to zgodilo, se vedno bolj zavedamo, da nikdar in nikoli ne bomo odkrili popolne resnice. Čeprav bomo odkrili vse dejstva in podatke, se bodo utemeljevanja razhajala. Ob iskanju resnice pa se nam odkrivajo vedno večja brezna skrivnostnosti,« je dejal dr. Alojzij Šuštar, poudaril tudi, naj bo slovesnost opomin, da se podamo na pot sprave, pri-

jateljstva in ljubezni, in pozval zbrane, naj si v znak sprave se-jezo v roke.

Stanislav Klep je izrazil zadoljstvo, ker so se časi tako spremenili, da si zdaj že lahko povemo, kar je bilo pred dvema letoma še hudo tvegano. In je povedal, kaj se je v Crngrobu dogajalo že do končani vojni, maja 1945. »V mraku so jih pripeljali iz škofjeloškega gradu in iz barak za Kamnitniki. Vsak večer, ko je po majskih šmarnicah utihnil cerkev zvon. V dneh 21., 22., 23., 24. in 25. maja 1945. Moški, ženske, starci, otroci. Vsi so bili v civilnih oblikeh. Izmučeni, lačni in žejni so opotekale se hodili proti mežnariji. Nekateri med njimi so naključnemu gledalcu ponujali zlate predmete za žli-

co vode. V mežnariji so jih slegli, nato pa so jih zvezanih rok odgnali do jam in jih tam postrelili. Vsak večer po petdeset in več. Bili so Hrvati. Cele družine... Grobišča - pet jih je v bližini - so bila površno zasuta,« je dejal Klep in se vprašal, kako bi zagovorniki nasila opravili poboj hrvaških družin. »Bržkonebiti rekli, da bila to zgodovinska nujnost. Da! Zgodovinska nujnost partije, da pride na oblast in da na njej ostane.« Stanislav Klep je dejal, da tudi mlada slovenska oblast nima moči, da bi odgovorila na vprašanje, zakaj se je zlo zgodilo in kdo je zanj odgovoren, in namesto da bi odgovorila, prelagala grobišča žrtev v naročje zgodovinarjev, ki z relikti, ki sodijo na pokopališča,

nimajo kaj početi. Nova oblast bi se tudi morala odločiti: ali z deklaracijo razglasiti narodno spravo, ki je že dosežena, ali proti domnevnim krivcem uvesti kazenski postopek. Stanislav Klep je dejal, da je treba dati prednost deklaraciji, za katere naj bi bili pogoji že izpolnjeni; sicer pa je tudi predlagal, da bi za slovenski državni praznik izbrali primernejši dan, kot je 22. julij, in da naj bi v koledarju določili tudi dan občolovanja.

Izidor Rejc je dejal, da je »sprava dogodek človekovega dostojarstva, v katerem moramo znati odpuščati«, pa tudi to, da nam je zdaj potreben mir - mir v srcu in mir v duši, mir, ki nas bo popeljal v evropske države. Ne klicemo sovraščava in razprtij, želimo pa, da zemo resnico, da spregovorijo arhivi in pošteni zgodovinarji, je dejal Izidor Rejc in zbranim, ki so med maševanjem poslušali priliko o pšenici in ljljiku, svedoval, da naj porujejo ljljiku in da naj seme sprave zanesajo tudi med druge. ● C. Zaplotnik

kojivijo, odločilo za odpravnično, pri tem pa Železarna pričakuje tudi pomoč republike.

Železarna je imela minuli teden blokirani žiro račun; v četrtek za 54 milijonov dinarjev. Sindikat na vsak način vztraja, da se delavcem izplača regres čimprej, takoj po deblokadi žiro računa, najkasneje pa do 15. avgusta. Železarji bodo dobili regres, obenem pa bodo izplačane tudi jubilejne nagrade.

Na delavskem svetu so sprejeli sklep, da se tehnične dejavnosti reorganizirajo tako, da se iz tehničnih dejavnosti izločijo storitve, ki so direktno vezane na proizvodnjo, s tem, da se te storitve neposredno opravljajo po sektorjih. Najkasneje do konca leta se bo izdelala nova organiziranost, do tedaj pa bodo delavci obdržali dosedanje odločbe o razporeditvi z enako plačilno kategorijo kot doslej. Dolžni pa so opravljati vsa dela, ki ustrezajo njihovi strokovni izobrazbi, ne glede na dosejanje opise del in nalog v tehničnih dejavnostih. ● D. Sedej

Socialni program za železarje
Sanacija Železarne po načrtih

Jesenice, 23. julija - S sodelovanjem skupščine občine Jesenice Železarna pripravlja temeljiti socialni program za tiste delavce, ki bodo na prisilnem dopustu in za vse druge, za katere ne bo dela. Zanimanje za odpravnice, dokupe let.

Na minuli seji delavskega sveta jeseniške Železarne so med drugim spregovorili o položaju Železarne in začasni organiziranosti, o skladu skupne porabe in prenosu področnega vzdrževanja v proizvodne enote ter o spremembah, da teknik Železar poslej izhaja kot stiernajstnovečnik.

V Železarni so pripravili program ukrepov za sanacijo Železarne in začeli pripravljati socialni program. Julija je Železarna dobila za 25.000 ton naročil; upajo, da bo toliko naročil tudi avgusta.

Vsi odgovorni vodilni delavci v Železarni so pripravili svoje programe, ki jih bodo na

ekonomskem delu še dopolnili, do 1. avgusta pa je rok, ko naj bi ukrepe dopolnili tudi v kadrovskem delu. V tovarni se vodi natančna statistika navzočnosti na delu, obratovodja pa imajo to pravico, da si izberejo skupine, ki so sposobne ob najkrajšem času in z najmanj stroški napraviti čimveč.

Sanacija poteka tako, kot so se dogovorili z vladnimi predstavniki: Železarna kot enovita organizacija nima perspektive, ampak se bo razdelila v matično metalurško firmo in sestranske firme. Brez organizacijskih in lastniških sprememb ter brez svežega kapitala nima možnosti obstanka.

Marjan Uršič, direktor RUŽV

Letos le 80 ton rumene pogače

V Rudniku urana Žirovski vrh zmanjšujejo proizvodnjo, kar je glavni razlog za avgustovski »prisilni« počitek delavcev.

Todraž, 23. julija - Večina od 470 delavcev Rudnika urana Žirovski vrh si bodo kolektivni dopust, na katerem so zdaj, podaljšali še s prostim avgustom. O razlogih za »prisilni« počitek, o presežkih delavcev ter o negotovi prihodnosti rudnika smo se pogovarjali z direktorjem Marjanom Uršičem.

»Od lanskega marca imamo na zalogi 155 ton rumene pogače. Glede na to, da je jedrska elektrarna Krško zamaknila ciklus dobave od letosnjega marca na avgust, smo količino enoletne proizvodnje najprej zmanjšali s 120 na sto ton, zaradi težav v sistemu financiranja elektrogospodarstva Slovenije pa republiški sekretar za energetiko zahteva še dodatno zmanjšanje stroškov in proizvodnje. Organizirati se moramo tako, da bi na leto za elektrarno izdelali le 80 ton rumene pogače oziroma da bi delali samo štiri dni v tednu. Ob našem načinu obratovanja takšen delavnik ne prinaša bistvenega prihranka, zato smo se odločili, da pete dneve v tednih združimo v cel mesec in nato spet delamo normalno,« je razložil Marjan Uršič.

Takšno dirigirano krčenje proizvodnje pomeni, da je delavcev v rudniku naenkrat preveč. Problem presežka povečuje še izboljšana tehnologija dela v rudniku, medtem ko moratorij na gradnjo jedrskih elektrarn in zahteva po predčasnom zaprtju elektrarne v Kršku hromita vsakršen razvoj rudnika v sedanji dejavnosti.

»Ocenjujem, da je najmanj 25 odstotkov delavcev preveč, vsaka nov redukcija proizvodnje bo presežke še povečala, morebitno prenchanje rudnika pa splet,« je nadaljeval Marjan Uršič. »Zato iščemo dodatno delo oziroma naročila, pri tem sodelujemo z mednarodnim podjetjem za organiziranje notranjega podjetništva. Studije o alternativni proizvodnji so že v izdelavi. Možnosti zaposlitve so v različnih rudarskih delih, projektiranju, proizvodnji kovinskih delov, kemični proizvodnji, mehaničnem servisu in podobno. Naši delavci imajo praviloma več kvalifikacij, saj so se večinoma iz kovinarjev, mehanikov, mizarjev še z zaposlitvijo v rudniku prekvalificirali v rudarje.«

Kašča bo prihodnost Rudnika urana Žirovski vrh (v ustanavljanju, ustanoviteljstvo je prešlo na republiški sekretariat za energetiko), direktor ne ve povedati nič določnega. Tehtnico bo najbrž prevesila ekonomika študija upravičenosti, ki jo je zahtevala parlamentarna skupina.

»Ce je že narejena napaka ob gradnji Rudnika urana Žirovski vrh, ne bi smeli delati nove napake ob premišljenem zapiranju rudnika,« pravi Marjan Uršič in spominja, da so bili strokovnjaki proti gradnji rudnika v Žirovskem vrhu, ker je naša rumena pogača pred-

raga, a jih je utišala politična odločitev. Tudi morebitno zaprtje rudnika ni v rokah delavcev, ki v tem primeru ne bi smeli ostati na cesti. Marjan Uršič tudi opozarja, da zaprtje takšnega sistema, kot je rudnik ne more biti

Cetrtek v slovenski skupščini

Vladni program je preveč splošen

Ljubljana, 19. julija - Osrednja točka dvodnevnega zasedanja slovenske skupščine so bile programske usmeritve republike vlade. Vsi trije zbori so o usmeritvah že razpravljali, zbor združenega dela je sprejal že tudi ugotovitve in stališča o predlaganih usmeritvah, vsi poslanci pa se bodo do usmeritev opredelili šele v nadaljevanju zasedanja, ki bo predvidoma 30. julija. V zboru združenega dela podpirojajo temeljne usmeritve in naravnost vlade, vendar zahtevajo, da naj vlada do jeseni pripravi konkreten program in v njem tudi predvidi "scenarij" za slovensko gospodarstvo v primeru konfederacije ali samostojnosti Slovenije, pripravi analizo nadaljnji možnosti razbremenjevanja gospodarstva in se opredeli do ukrepov zveznega izvršnega sveta.

Razprava o vladnih usmeritvah je bila obsežna in kot je dejal Lojze Peterle v družbenopolitičnem zboru tudi ustvarjalna. Peter Glavčič (ZSMS-Liberalna stranka) je menil, da so programske usmeritve vsebinsko premalo jasne in konkretno (tako so menili še številni poslanci) in da je iz njih razvidno, da vlada nadaljuje s centralizacijo oblasti, da nima pregleda, koliko denarja odteka v Beograd, da ne pove, kako bo racionalizirala državno upravo, in da nima jasnega stališča, kakšna naj bi konfederacija. Zbiranje denarja za ekološko sanacijo od porabnikov energije je označil za realsocialistično in zahteval, da naj denar prispevajo tisti, ki okoli onešažujejo. Milan Aksentijević (ZKSDP) je opozoril, da programske usmeritve na več mestih kršijo zakone in jugoslovansko ustavo in da je med drugim nestavven tudi predlog, da naj bi slovenski del meje varovala policija. Metod Šonc (Demos) ni bil zadovoljen samo z datumom, do kdaj naj bi vlada zaprla jedrsko elektrarno v Krškem in rudnik urana Žirovski vrh, ampak je zahteval, da mora vlada pripraviti program za zapiranje in tudi zagotoviti skladišče za radioaktivne odpadke. Karel Vuković je ob tem pripomnil, da bi ob zaprtju elektrarne in rudnika moralni tudi javno povedati, da bi ju zaprli iz političnih razlogov; to pa zato, da bi kasneje vedeli, kdo nosi za to odgovornost. Aleksander Lovec (ZSMS-Liberalna stranka) je predlagal vladu, naj pripravi scenarij za primer, če bo gospodarstvo v prihodnje omejeno samo na

Dokazi ali opravičilo

Pri volitvah oz. imenovanju skupščinskih odborov in komisij, sodnikov in nomenstnikov republiških ministrov se je zapletlo ob predlogu, da bi Vojko Čujović izvolili za sodnika Temeljnega sodišča v Kranju. Kranjska poslanca Andrej Šter (SDZ) in Vitomir Gros (Liberalna stranka) sta temu nasprotovala, češ da naj bi bil sodniški kandidat neformalno povezan s službo državne varnosti oz. da nima sodne prakse. Predstavnik sodnega sveta Emil Zakonšek je na seji zatrdir (tako pa piše tudi v pisni obrazložitvi), da Čujović izpoljuje vse pogoje, ki se po zakonu o rednih sodiščih zahtevajo od sodnika temeljnega sodišča; dr. Rajko Pirnat, republiški sekretar za pravosodje, ki je tudi član sodnega sveta, pa je dejal, da o domnevni Čujovičevi povezanosti z SDV ni bil obveščen in da o tem tudi ni razpravljal. Zaplet se je končal tako, da je sodni senat umaknil predlog o izvolitvi Čujovića in da bo skupščina o njem odločala šele potem, ko bo od tistih, ki sumijo v primernost sodniškega kandidata, dobila dokaze. Če jih ne bo, se mu bo javno opravičila. Skupščina je sprejela tudi pobudo, da naj bi pristojna skupščinska komisija pripravila vsaj načelna pravila za obnašanje poslancev in med drugim opredelitev tudi njihova (moralna) odgovornost za izjave.

slovenski trg in če bomo imeli svoj denar. Emil Milan Pintar je ocenil, da je večji del programske usmeritev sprejemljiv, sicer pa je dejal, da bi moralna vlada prevzeti neposredno odgovornost za dogajanje v družbenih dejavnostih, tudi za plače ljudi, ki v teh dejavnostih delajo, in da sta zanj industrija in kmetijstvo enakovredne dejavnosti in da naj zato tudi za obe enako velja tržnost. Vika Potočnik (ZSMS-Liberalna stranka) je menila, da predlagani slovenski koncept vseljudske obrambe pomeni le prenos jugoslovanskega koncepta v republiko. Janez Kocjančič (ZKSDP) pa je dejal, da mora tisti, ki hoče reševati Slovenijo in njen gospodarski položaj, reševati predvsem problematiko industrije in izvoza.

Podpredsednik vlade dr. Jože Mencinger je ob koncu razprave v zboru občin dejal, da vlada dobro ve, kam hoče priti,

da pa še ne pozna vseh poti, kako priti do cilja.

Vsem ni nikoli prav

Tako nekako bi lahko označili razpravo o predlogu, da bi rebalans republiškega proračuna zmanjšali za nekaj manj kot dva odstotka. Če sodimo po dosednjem razpravi (v družbenopolitičnem zboru bo šele v nadaljevanju seje), vladnemu predlogu najbolj nasprotujejo tisti, ki bodo ob denar. Tone Židanik je, na primer, povedal, da se v zdravstvu ne strinjajo z rebalansom, ki mu odmerja kar za 19 odstotkov manj denarja, zavrnili pa je tudi očitke o visokih plačah v tej dejavnosti.

Franc Perko je opozoril, da bo moralna vlada za uresničevanje zakona o preprevi sečenje v lastniško spornih družbenih gozdrovih nameniti 195 milijonov dinarjev, Silvo Berdajs je dejal, da železniškemu gospodarstvu za najbolj nujne naloge zmanjšava 500 milijonov dinarjev... Več poslancev je menilo, da bi morali zmanjšati prispevke za federacijo ter za slovensko policijo in upravo ali denar zagotoviti z višjimi davki na alkoholne pijače in cigarete.

Minister za finance dr. Marjan Kranjec ni ovinkaril: za zdravstvo, iz katerega je bilo največ ugovorov zoper zmanjšanje proračuna, je dejal, da je organizirano neracionalno (preveč bolnišnic) pa tudi šolnikov je povedal naravnost, da jim proračun ne more vrniti denarja, ki so ga zapravili v Elanu.

Deklaracija o Kosovu

Republiška skupščina je na skupni seji zborov z enim samim popravkom besedila spre-

jela že prej med strankami usklajeno Deklaracijo o Kosovu, s katero najostreje protestira proti kršenju človekovih pravic in državljanov svoboščin, proti političnemu nasilju in samovolji ter usurpaciji oblasti v avtonomni pokrajini Kosovo. Skupščina republike Slovenije šteje in bo štela za legitimne in pravnoveljavne le odločitve, ki jih je in jih bo sprejemala legalno izvoljena kosovska skupščina in drugi, s strani ljudstva na Kosovu izvoljeni predstavniki v pokrajini, republiki in Jugoslaviji. Slovenska skupščina tuji ugotavlja, da so oblastni organi Srbiye mimo volje ljudstva na Kosovu z nezakonito prilastitvijo pooblastil legalno izvoljenih organov avtonomne pokrajine Kosovo s silo razdrili državno ureditev SFRJ, in ocenjujejo kot popolnoma nesprejemljivo ravnanje predsedstva SFRJ, ki je podprlo ukrepe srbskega vodstva. Kot navaja deklaracija, slovenska skupščina tudi ne bo priznala nobene odločitve organov SFRJ, ki bi z uporabo enot JLA in zveznih odredov milice skušali urejati odnose med narodi in narodnostmi na Kosovu in v Jugoslaviji, in bo izvajanje takih odločitev nasprotovala.

Poslanci so z veliko večino podprli tudi predlog Jožeta Školca (ZSMS-Liberalna stranka), da bi republiška skupščina sprožila ustavni spor in zveznemu ustavnemu sodišču dala pobudo, naj presodi ustavnost zakona, ki srbski skupščini dopušča ukrepati na Kosovu na najrazličnejše načine.

Cigavi bodo Delo. Večer. Gorenjski glas...?

Ko je zakonodajno pravna komisija slovenske skupščine ugotovila, da vladni zakon, po katerem naj bi ustanovitelji nekdanjih SZDL-jevskih glasili postali izvršni sveti družbenopolitičnih skupnosti, nima ustavne podlage, se je vlada na seji, sklicani med zasedanjem republiške skupščine, odločila, da bo pripravila spremembe zakona o javnem obveščanju in v njem določila ustanoviteljsko vladu, kot kaže, predlagala republiški skupščini, ki bo predvidoma zasedala 30. julija, da naj bi ustanovitelji nekdanjih SZDL-jevskih glasili postale skupščine družbenopolitičnih skupnosti.

Stane Stanič, republiški sekretar za informiranje, je na tiskovni konferenci med zasedanjem republiške skupščine dejal, da je glavni namen zakona le zavarovati družbeno lastnino, ki je zdaj, ko ni več določen ustanovitelj, potencialno ogrožena. Na vprašanje, ali ima vlada dokaze, da je prislo do odtujevanja lastnine v novinarskih hišah, pa je odvrnil, da jih nima. ● C. Zaplotnik

Novi mandatar vlade v senci je Emil Milan Pintar

Ljubljana, 20. julija - Na petkovi seji so člani centralnega komiteja ŽKS - Stranke demokratične prenove s tajnim glasovanjem za mandatarja vlade senci izvolili Emila Milana Pintarja. Sicer so na seji največ pozornosti posvetili predosnutkom kongresnih dokumentov, t. j. novemu programu in statutu, govora pa je bilo tudi o novem imenu in novih simboli stranke.

Ob izvolitvi je Emil Milan Pintar dejal, da bo jedro vlade v senci poskušal oblikovati iz predstavnikov vseh opozicijskih strank, predvsem pa bo sodelovanju povabil tudi strokovnjake. "Senčna" vlada naj ne bi pokrivala vseh resorjev, ki jih ima vlada na oblasti. Delovala bo na posameznih širih področjih v gospodarstvu, v infrastrukturi, na področju javnih služb, posvečala pa se bo tudi odnosom med Slovenijo in Jugoslavijo. Tako bo opozicija vlada štela 15 ljudi, katerih imena bo novi mandatar vlade v senci povedal na novinarski konferenci, ki je predvidena za 24. avgust, na stoti dan vladanja Peterletove vlade.

V pogovoru z novinarji je Emil Milan Pintar še povedal, da se bo o načinu pretoka informacij na relaciji med vlado v senci in vlado na oblasti pogovarjal s Peterletom v začetku avgusta. Drugi dve stranki v opoziciji zaenkrat še nista pokazali prevelikega navdušenja za pristop k "senčni" vladi, čemur je, po besedah Emila Milana Pintarja, krv strah pred izgubo lastne strankarske identitete, seveda pa med strankami v opoziciji obstajajo tudi precejšnje razlike.

Poleg imenovanja "senčnega" mandatarja so na seji CK ZKS - Stranke demokratične prenove izvolili tudi nova člena predstavstva cekaja Željka Ciglerja iz Celja in Alenka Kovša iz Kranja, hkrati pa so na njihovo lastno željo razrešili Cirila Baškoviča, Tatjano Juratovec in Jožeta Korinška.

Večji del seje so člani cekaja posvetili ocenam in razpravam o predloženih predosnutkih novega programa in statuta, Lev Kreft pa je predstavil tudi predloge za novo ime stranke. Razpravljalci so največ simpatij pokazali za ime "Stranka demokratične prenove Slovenije" brez kratice ZKS seveda, mnogim je bilo všeč ime "Demokratična levica Slovenije", le redki pa so se opredeljevali za staro ime Zveza komunistov Slovenije. Predosnutek programa je predstavil Milan Balazic, ki je govoril o programu, napisanem z izhodišč stranke v oponiciji, z razliko od "Evropa zdaj", ki je bila napisana s pozicij stranke na oblasti, kar daje stranki povsem novo identitet, hkrati pa nakazuje željo po združitviti vseh levih sil v Sloveniji. Borut Pahor je predstavil predosnutek statuta, v katerem bo glavni poudarek na odprtosti stranke in večji možnosti vpliva članov stranke na njeno politiko, zanimivo pa je, da naj bi bile v prihodnje znotraj stranke dovoljene tudi frakcije, katerih usmeritev bo lahko precej različna od uradnih stališč stranke.

Člani CK ZKS-Stranke demokratične prenove so tudi dolobil, da bo njihov kongres 27. oktobra letos v Novi Gorici. ● Igor Kavčič

Podpis pogodbe o prodaji Iskrine stolnice Gospodarski banki

Kapital iz zidov v razvoj

Kupnino 95 milijonov nemških mark, ki je bo največ v gotovini, bodo razdelili med 33 Iskrinih podjetij, ki so lastniki stolnice.

Ljubljana, 19. julija - Danes so v štirinajstem nadstropju Iskrine poslovnega centra na Trgu revolucije predstavniki Iskre in Ljubljanske banke - Gospodarske banke podpisali pogodbo o zamenji lastništva nad stolpnico. Iskra je polovico denarja že dobila, preostalega pa bo dobila postopoma do dokončne izselitve, ki bo konec januarja prihodnje leto.

Iskra bo večino kupnine dobila v gotovini, saj njeni dolgovki banki znašajo le manjši del dobljene vsote. Prodaja je del kratkoročnega načrta, ki bo zagotovil dolgoročno prestrukturiranje Iskrinih podjetij. To poslovno potezo sta v pogovoru z novinarji, ki je sledil podpisu pogodbe, predstavnika podpisnikov pojasnila s primerjavo z zahodnim gospodarstvom. Tam je tak ukrep nekaj povsem normalnega tudi za uspešno podjetje, kadar zaide v težave, in se rešuje s prelivom kapitala iz zidov v tekoče poslovanje in razvoj. Na ta način tudi Iskra le uporablja lastne rezerve, saj doslej menda ni dobila nobenega denarja od zunaj in se rešuje sama. Ceno objekta so določili s trifaznim postopkom: po oceni neutralne institucije so izračunali še rento, ki temelji na pomembnosti lokacije v središču mesta, dokončni znesek pa so določili na pogajanjih. Ponudbo v višini 90 milijonov nemških mark so dobili tudi od nekega konzorcija iz tujine, a so se odločili za ugodnejšo domačo. Ob tem so izrazili tudi zadovoljstvo, da je stolpnica ostala v domačih rokah.

Iskra poslovni team se iz stolnice seli na Kotnikovo 11, Iskra Commerce, ki je zasedala skoraj polovico prostorov, pa v Iskrino podjetje Vega. S tem bo samo Iskra Commerce letno prihranila okrog štiri milijone nemških mark. Velik prihranek pri stroških in močno olajšanje poslovanja pa pomeni nakup stolnic za Ljubljansko banko - Gospodarsko banko, ki bo tako prvič po devetnajstih letih spravila vse skupne službe pod isto streho. Zdaj so razklopili na enajstih lokacijah in pred nakupom stolnic so nameravali graditi lastno poslovno hišo, ki pa vendar ne bi zadovoljila potreb. Graditi zdaj seveda ne nameravajo več. Vse po sejti izpraznjene prostore bodo prodali ali zamenjali, razliko med kupnino Iskri in izkuščkom od prodaje pa si bodo samo s prihrankom pri poslovanju na eni lokaciji povrnili v petih do sedmih letih. ● T. Jurjevec

OBVESTILO

NEODVISNOST - ZNSS, ki se je po sklepu Konference z dne 12. 7. 1990 preimenovala v NEODVISNOST - KONFEDERACIJO NOVIH SINDIKATOV SLOVENIJE, sporoča vsem članom in bodočim članom, da je njen novi sedež na Komenskega 7, 61000 LJUBLJANA, tel.: (061) 310-044, int. 259, telefaks (061) 313-065. Uradne ure: PON. - PET. od 9. - 12. ure. Številka žiro računa za nakazovanje članarine: 50101-678-66573.

VSEM ČLANOM ZELIMO PRIJETNE POČITNICE!

NEODVISNOST - KNSS Predsednik France Tomšič

Nepričakovana priložnost za razvoj Brda

Nedavno so se pri nas mudili premožni poslovneži z bližnjega vzhoda, ki želijo vlagati v slovensko gospodarstvo. Med obiskom so bivali na Brdu pri Kranju in, kot kaže, zaslutili velike možnosti, ki bi se odprle z razvojem tega kompleksa. V okviru svojih pozivevovanj so se posebej zanimali za možno vlaganje v posodobitev in razvoj Brda kot turističnega objekta. Zainteresirani so za ustanovitev mešane družbe z domačimi partnerji, v kateri bi imeli dovoljen 49 odstotnih delež, denar pa naj bi omogočil obnovo obstoječega hotela in graditev novega, izgradnjo igrišča za golf in enajstih teniških igrišč. Brdo bi poleg tega lahko postal tudi okolje za dva nova filmska studia, ki bi zapolnila vrzel, ki bo nastala z zaprtjem ljubljanskega studia Viba-filma. Turistični razvoj Brda ne bi

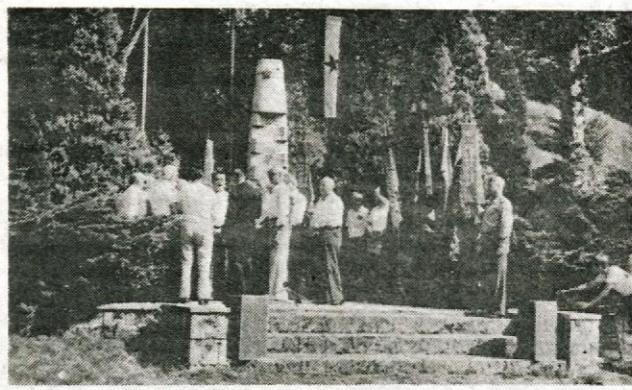
"Na Brdu vidimo edino rešitev za nadaljnje obstajanje Brda v vlaganju, saj s sedanjimi 140 posteljami kompleksa ne moremo vzdrževati. Za posel smo seveda zainteresirani, a čakamo na odločitev slovenske vlade, saj je Brdo še vedno v njeni lasti," je povedal Bojan Kopač, direktor gostinstva in turizma na Brdu. Pravi, da se je v zadnjih dveh letih pokazala precejšnja potreba po organiziranju večjih konferenc prav na Brdu, a s sedanjimi kapaciteta lahko za silo omogočijo dole le skupini 220 udeležencev. Če bi na Brdu zgradili dva filmska studia, bi bila ena od obeh dvoran večnamenska in bi jo v času, ko v njej ne bi snemali, lahko uporabili v take namene. Tudi mesto Kranj nima za kulturne prireditve nobenega primernega večjega prostora. Turistični razvoj Brda ne bi

potreboval dolgočasne in težke investicije.

Tuji investitorji so postavili za odločitev dovolj dolg rok, da katerega so pripravljeni čakati. Zdaj je na poteki sloven-

Manjša industrijska proizvodnja

Gorenjska industrijska proizvodnja je bila po podatkih statističnega zavoda v prvih petih mesecih letosnjega leta

Praznik v KS Kokra

Razumni svet nam dopoveduje

Kokra, 22. julija - V nedeljo dopoldne so se na svečanosti pri spomeniku v krajevni skupnosti Kokra v kranjski občini ob praznovanju krajevnega praznika spet spontnili tistega tragičnega dogodka 20. julija pred 48 leti, ko je bilo iz Kokre odprljanih 29 žensk in otrok, 13 vaščanov pa ubitih.

dr. Avguštin Lah

vornik na proslavi pri spomeniku pa je bil tudi letos častni krajči Kokre dr. Avguštin Lah.

"...Zdaj se učimo demokracije v večstrankarskem sistemu. Toda živimo lahko le od tega, kar ustvarimo. Spreminjamamo politiko, poti k ciljem, ob še večji zavzetosti ljudi. Ostajamo pa v isti skupnosti isti Slovenci in z nami še drugi državljeni. Gradimo lahko le na tem, kar že imamo. Še vedno pa smo tudi v Jugoslaviji, za katero smo se borili, saj so jo tujci, odkar obstaja, želeti razkosati. Obenem pa nam ves razumni svet dopoveduje, naj si jo ohranimo, le notranje naj jo demokratično uredimo in zagotovimo enakopravnost in suverenost vseh republik. Gradimo z našimi močmi in znanjem, sprejemamo pa tuje izkušnje in vrednote... Druga nemirnost pa je v Jugoslaviji. Skupnost združenih narodov in republik ni več skupnost. Je kakor stara zgradba, v kateri živi šest nešložnih sosedov. Eni bi celo radi podrli vmesno steno in razširili stanovanje na račun drugih. Nekaj jih je za to, da bi ob mesecu vsi zložili dohodke skupaj in bi tako tisti, ki imajo pre malo, le še nekaj dobili. Vsi pa bi radi, da jim družba pomaga pri urejanju stanovanja, nihče pa ne bi rad pospravljal stopnišča, dvorišča in okolice. Naš resični položaj je precej podoben taki hiši..."

Na slovesnosti, ki so se tudi tokrat udeležili domačini in gostje, so v kulturnem programu zapeli pevci Društva upokojencev Kranj pod vodstvom Vencija Sedeja, v besedi in rimi pa sta program obogatila Anka Bolka in Zvone Začelnik. ● A. Ž.

Gasilska šaljiva pošta

Kranj, 23. julija - V domu upokojencev bodo upokojeni gasilci prvič priredili gasilsko šaljivo pošto in sicer 19. avgusta ob 18. uri. Vse mize na vrtu in po lokalnu bodo označene z imeni gasilskih društev ter z letnicami ustanovitev teh društev. Pošto od zbiralnega mesta do miz bo raznašal pismonoša. Gasilke in gasilce ter druge vabimo, da si ogledajo to šaljivo gasilsko prireditev, saj so tako nekdaj prirejali naši predniki. Ne bo manjkalo tudi vesele muzike. Zaželeno so uniforme. ● I. Petrič

Teniški tečaji in turnirji v Preddvoru - Pred dobrim letom dni so pri hotelu Bor v Preddvoru odprli tri nova teniška igrišča in ob njih manjšo brunarico z bifejem. Igrišča oziroma poslovovanje in tudi organizacijo različnih turnirjev ter tečajev ima na skrbi Jure Bavdek. Pravi, da so igrišča dobro obiskana. Največji obisk je popoldne, predvsem pa ob koncu tedna in ob nedeljah, ko pridejo ljubitelji tenisa (vseh starosti) iz različnih krajev; največ jih je iz Ljubljane, Kranja, Tržiča... Lani so na igriščih organizirali pet tečajev, letos pa že šest in nekaj turnirjev. Tudi v teh dneh so na programu tovrstni tečaji. Prihodnjem mesec pa bodo organizirali tudi tečaj za otroke stare 5 in 6 let. Vse tečaje v Preddvoru vodi Uroš Pivk iz Kranja. Sicer pa so teniška igrišča (plexipave) odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Že čez kakšen mesec načrtujejo tudi razsvetljavo. Jure Bavdek tudi svetuje, da si ljubitelji tenisa ure, ko bi radi igrali, rezervirajo po telefonu na številko 45-080. Po telefonu pa se lahko prijaviti tudi za začetni ali nadaljevalni tečaj ali za rekreacijski turnir. - A. Ž.

V krajevni skupnosti Žirovnica so praznovali

Ceste asfaltirane, v vsaki hiši telefon

Žirovnica, 23. julija - V Krajevni skupnosti so, razen v Vrbi, asfaltirali vse ceste in napeljali telefonsko omrežje. Še nekaj manjših komunalnih problemov. Prostovoljno delo in prispevki pri urediti Glence. Kako ponuditi Ajdno, kjer so raziskovalna dela zaključena?

V krajevni skupnosti Žirovnica so pred kratkim s številnimi prireditvimi praznovali svoj krajevni praznik. Krajevna skupnost Žirovnica velja za eno najbolj urejenih krajevnih skupnosti, saj so se člani sveta in skupščine dolga leta trudili, da so se postopoma razreševali vsi krajevni problemi. O tem smo se pogovarjali s predsednikom sveta krajevne skupnosti Francem Vičarem, športnim in kulturnim delavcem Francem Legatom, arheologom Janezom Metercem in Mirom Feldinom, predsednikom odbora za obnovo Čopove domačije.

V krajevni skupnosti Žirovnica, ki obsega deset naselij, so lani obnovili kanalizacijski zbiralnik pod TVD Partizanom in meteorne vode na Bregu, asfaltirali makadamske ceste po naseljih Moste, Zabreznica in namestili varovalne ograje ob cesti Rodine - Hraše. Dogradili so tudi dve mrlški vežici na Brezniči, krajevna skupnost pa je sodelovala tudi pri obnovi dvoran DPD Svoboda na Brezniči.

V vseh hišah so telefoni

Med nalogami, ki jih imajo v planu komunalnih del za letos, je kanalizacijsko omrežje, ko naj bi kanalizacijo uredili na Honovi njivi na Rodinah, dokončali dela na kanalizaciji za meteorne vode v Zabreznici in pripravili dokumentacijo za izgradnjo kolекторja v krajevni skupnosti Žirovnica skupaj z občino Radovljica. Čaka jih tudi ureditev divjega odlagališča v Piškovcih in zamenjava nekaj kontejnerjev, izdelava študije za razširitev pokopalnišča na Brezniči in ureditev parkirišč pri mrlški vežici, ureditev prodajalne plina na Rodinah in zamenjava sedanje telefonske centrale za večjo. Popraviti bo tudi treba nekaj makadamskih cest, obnoviti opor-

ni zid med naseljem Brezniča - Doslovče in popraviti poškodovani asfalt. Javno razsvetljavo pričakujejo na Brezniči, v novem naselju v Zabreznici in v novem naselju v Mostah in Završnici. V naseljih pa naj bi avtobusna postajališča pokrili.

V krajevni skupnosti so vse ceste asfaltirane, z izjemo Vrbe, kjer so najprej računali na obvoznicu, zato so dela zastala. Z dolgoletno prizadetvno akcijo jim je uspelo, da so se na telefonsko omrežje priključili vsi interesenti in imajo tako v vseh naseljih 1.030 priključkov in so vsaj po telefonu že dosegli evropske standarde.

Glenca je vedno bolj urejena

Osnovna šola v Žirovnici je pred leti začela z akcijo zbiranja denarja za obnovo rojstne hiše Matije Čopa. Denar za obnovo so prispevali slovenski šolarji. Ko so pripravljali projekte za ureditev, so se domenili, da stari del hiše ostane in se ga obnovi. V Čopovi hiši naj bi bila knjižnica, spominska soba Matije Čopa in čitalnica, kjer naj bi prirejali manjške kulturne prireditev.

V okviru krajevne skupnosti deluje gradbeni odbor za obnovo domačije, ki pa se bo obnavljala tako, kot bo na razpolago denarja. Dosej je prispevala kulturna skupnost Jesenice, da dosedanja dela pa je šlo največ denarja, ki ga je prispevala šolska mladina. Domačija naj bi vsaj do jeseni prekrili z novo streho, uredili kanalizacijo ter poslopje ustrezno zavarovali.

V krajevni skupnosti so izredno prizadetni mladi športniki, ki so v Gleni že zgradili tri plastične skakalnice - 12 metrov, 20 metrov in 30 metrov. Dobili so tudi dovoljenje za izgradnjo manjše hišice, kjer naj bi imeli skladisče, garderobo, kopalnice in klubskie prostore. Pod skakalnicami

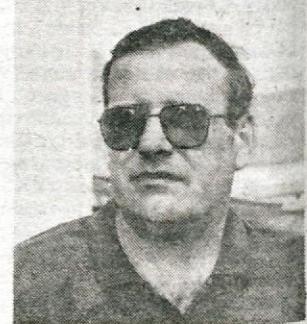
Franc Vičar, predsednik sveta krajevne skupnosti

Franc Legat, športni in kulturni delavec

Miro Feldin, predsednik odbora za obnovo Čopove domačije

Janez Meterc, arheolog

strokovnjaki, ki so delali na Ajdnu, najdišče na Ajdnih primerni pokrili in zavarovali, še prej pa opravili temeljito očiščevalno delovno akcijo. Raziskovanje, izkopavanje, akcijo obnove in začite je vodil Milan Sagadin iz Gorenjskega muzeja.

Izkopavanje na Ajdnu je torek zaključeno. Takoj se utelešljeno postavlja vprašanje, kako naj bi Ajdno ustrezno predstavljal zainteresirani javnosti, šolski mladini in tudi turistom. V Žirovnični meniju, da bi bilo najbolj primerno, ko bi jo vključili v zanimivo Pot kulturne dediščine, obenem pa bi morali poskrbeti, da za Ajdno zvedo tudi turistični delavec tako na Bledu, Bohinju in v Kranjski Gori. Vsekakor bi moral biti ta izjemni zgodovinski spomenik tudi v turističnih prospektih. Nedopustno bi bilo, da se zdaj, ko so dela zaključena, kar pozabi... ● D. Sedej

Kako predstaviti Ajdno?

Na Ajdnu se bodo po 1. avgustu zaključila raziskovalna in obnovitvena dela, ki so trajala pod strokovnim vodstvom Gorenjskega muzeja vse od leta 1986. Letos so

Na Pristavi je zabavno

Jesenice, 23. julija - Planinsko društvo Javornik - Koroška Bela je za deset let oddalo v najem Pristavo Marjanu Janu z Jesenic. Pikniki, šaljive igre za otroke, narodnozabavni ansambl. Pristava bo temeljito obnovljena.

Marjan Jan, oskrbnik Pristave

okoličanov. Rad pa bi lepote tega kraja predstavil tudi širše, turistom in izletnikom po naši Gorenjski.

V tem lepem vremenu se ob koncu tedna na Pristavi še vedno kaj dogaja. Vsako soboto popoldne igra za veselo razpoloženje in za plez narodnozabavni ansambel, Marjan Jan pa je poskrbel tudi za najmlajše, za otroke in jim pripravil piknik z nagradnimi in šaljivimi igrami.

Namerava pa zasloveti tudi po hitri in solidni postrežbi ter dobre kuhanji. Tako se pri njem že da dobro in poceni jesti: konjski golaž 25 dinarjev, kilogram kraće 65 dinarjev, kompletna kosila le 40 dinarjev! Tudi pičača za oddaljeno Pristavo ni draga, saj je, denimo, pivo 11 dinarjev. Ugodne cene veljajo tudi za zaključne družbe in skupine, ki se lahko napovedo na telefonsko številko 83 - 977.

Na Pristavi, kamor rade zahajajo družine z otroki, je za najmlajše že postavil nekaj igral. Pripravlja pa se tudi na zimo, kjer naj bi za Pristavo, kjer je smučišče, stala tudi manjša vlečnica. ● D. S.

Planšarska noč na Jezerskem

Jezersko - V soboto je bilo na Jezerskem živahno vse popoldne pa tja pozno v noč. Turistično, Prosvetno in Gasilsko društvo Jezersko so pod pokroviteljstvom Živil iz Kranja pripravili tradicionalno prireditve pod naslovom Planšarska noč.

Že od 13. ure so obiskovalci uživali ob nastopu otroške folklorne skupine Jagodic iz Vodovlj, Romana Kranjčar je s seboj prideljal Bolhabend, prikazali pa so tudi Bedanec, Kosobrin in Pehta.

Bedanec

Na odru se je vrtela folklorna skupina Lipa iz Kokrice, odmeval je tudi zvok citer Vide Učkar in glas kvarteta Smrtnikovih fantov z Jezerskega. Obiskovalci so prisluhnili še ansamblu in duu z Bleda. Ob glasih »oooh« so strmeli v Evo Maurer, edino Jugoslovanko s končano otroško akademijo v Moskvi, ki je izvajala artistični točki. Da je bilo izpovedovanje ljubezni včasih kaj naporna zadeva, so v kratki igri prikazali člani kulturno-umetniškega društva Jezersko. Ko je Anže po »lojtri« splezal k svoji Mojci na bal-

Suzana Adžić in Tanja Gričar

Torek, 24. julija 1990

Kako živimo?

Polovica otepa revščino

V štirih letih se je materialni položaj slovenskih družin hudo poslabšal, za več kot tretjino. Kar polovica gospodinjstev lahko pokriva le minimalne življenjske stroške.

Pred leti so na Institutu za ekonomske raziskave začeli z analizo življenjskih stroškov. T.i. Šumijeva analiza (po avtorju dr. Janezu Šumiju) po podatkih iz letosnjega aprila kaže, da le še 17 odstotkov slovenskih gospodinjstev zmore povprečne življenjske stroške, več kot polovica pa le še minimalne, medtem ko je desetina prebivalstva dobesedno na socialnem dnu, saj si ne more privoščiti niti najnujnejšega.

Pred nekaj leti, ko so prvi podatki iz analize življenjskih stroškov začeli odstirati lice naše revščine, je bilo o analizi slišati veliko kritike, češ da so življenjski stroški izračunani previsoči. Pa se je izkazalo, da so potrošno košarico dokaj optimalno napolnili, primerjaje z družinsko kje drugje v Evropi celo skrom-

no. Analiza je motila, ker je kazala podobo revščine v času, ko je bilo bogokletno uporabiti celo to besedo. Kot da je ogledalo krivo grdem obrazu! In kakšen je danes ta grdi obraz revščine: kot trdi dr. Šumi, bi morala biti aprila dva dohodka v družini za dve tretjini višja od povprečnih, da bi zadoščala za pokritje

povprečnih potreb tričlanske družine. Tako pa si pri nasi petina gospodinjstev ne more privoščiti povprečnih življenjskih razmer. Se huje, 53 odstotkov družin je sposobno s svojimi prejemki pokriti zgolj minimalne življenjske stroške. Analiza pa računa tudi tretjo, najnižjo raven zadovoljevanja potreb družine, in sicer najnujnejše življenjske stroške. Te skuša pokrivati deset odstotkov slovenskih gospodinjstev.

Šumijeva analiza nam dva-krat letno, aprila in novembra, postreže s takimi (ali po-

dobnimi) podatki - ti so iz leta v leto bolj zaskrbljujoči. Kako več kot polovica ljudi sploh povezuje konec s koncem, kako so kos naraščajočim življenjskim stroškom ob veliko prenizkih dohodkih? Iz lastnih izkušenj vemo, čemu smo se pripravljeni (ali prisiljeni) najprej odreči, ko na vrata poteka kriza. Namesto cvetja na vrtovih gojimo zelenjavno, otroci nosijo oblačila druga za drugim, gospodinje same šivajo in pletejo za družino, redne dohodke pa dopolnjujejo priložnostni zaslužki ali socialne pomoči. ● D. Z. Žlebir

Standard pa še vedno pada...

Lansko leto decembra je ob objavi prvega svežnja ukrepov predsednika vlade, marsikdo upal na izboljšanje socialnih razmer. Po zadnjih podatkih se je v zadnjih nekaj letih gmotni položaj slovenskih družin poslabšal in že več kot polovica ljudi živi pod robom socialnega minimuma. Stroški za tričlansko družino so v prvih treh mesecih letosnjega leta narasli za okoli 35 odstotkov. Raziskave ekonomistov kažejo na to, da je le 17 odstotkov družin s svojimi sredstvi uspelo pokriti povprečne življenjske stroške, minimalne pa lahko pokriva le 53 odstotkov gospodinjstev.

In kaj so nam glede tega, kaj so preživijo v teh križnih časih, povedali mimočoči v Kranju:

kar nekako živimo. Zaenkrat nam od ust še ni treba odtegovati, morju vendar upam, da bo v prihodnje bolje.

MARLENA GAŠPERŠIČ: Kljub temu da imava z možem obo pokojnino, resnično živiva na robu pre-

zaenkrat še shaja. Sem upokojenec in oba z ženo imava pokojnino, hči pa je že samostojna. Imamo svojo hišo. Že od vsega začetka smo navajeni živeti skromno, ko pa je najbolj zaškripalo, smo se seveda najprej odpovedali morju. Mislim, da se bodo stvari izboljšale, ko bodo ljudje pričeli bolj vestno delati in postali bolj gospodarni.

MARIJA BAUMAN: Da preživimo, se moramo v družini odpovedati kar nekaterim stvarem. Druga-

pada, še posebno sedaj, ko so se toliko povečale stvarnine. Nekoliko se odpoveda pri hrani, da ostane nekaj več za zdravila, zdravnika, zobozdravnika; največ denarja dava za zdravstvo.

FRANC SVOLJŠAK: Naša družina

če pa še kar gre. Ce človek pridno dela, kar zmore. Privarčujemo tudi tako, da ponosimo že nekoliko obrabljené čevlje, kavbojke in druga oblačila. Tudi morju se nam letos še ni bilo treba odpovedati.

MARA ČERNILEC: Za preživetje se je treba odpovedovati kar veliko stvarem. Mislim, da ljudje v glavnem dajejo vse dohodke za hrano in stanovanje. Tudi če pogledamo v trgovine, je promet vse manjši. Zaposlena sem v šolstvu, in kljub temu da pravijo, da so v družbenih dejavnostih še rezerve, vendar to ne bo popolnoma držalo. Za plače se

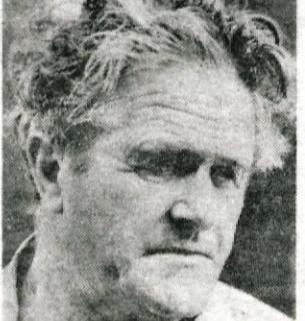
denar še najde, kako pa bo z ostalimi potrebami za šolo pa ne vem.

FRANCE iz Kranja: Sedanja kriza bolj ali manj prizadeva vsakega od nas. Zategovanje pasu me ne vem kako ne prizadene, kajti odvisno je,

kako je človek navajen živeti. Moja generacija je še iz časa takoj po vojni navajena zategovanje pas in sedaj to samo še nadaljujemo, seveda pa je bil vmes tudi čas, ko nam tega ni bilo treba. Časi se spreminjajo. ● M. Česnik, foto: G. Šink

NATAŠA NARDONI: Zaenkrat sem s plačo še kar zadovoljna, čeprav se je treba odrekati kar velikim stvarem, vendar kljub temu še se bomo pa letos le morali odreči. Razmere resnično niso rožnate,

zgornji portret

zgornji portret

Končana krvodajalska akcija v Škofji Loki

Vsak deseti Ločan je krvodajalec

Škofja Loka, 20. julija - V Žireh, Gorenji vasi, Škofja Loka in Železnikih so sredi julija končali krvodajalsko akcijo, začeto zadnje junijskih dni. Prišlo je 3118 krvodajalcev, v Škofji Loki prišlo več kot tisoč. Sekretarka škofjeloškega Rdečega križa MARJETA ŽAGAR: uspeh z vidika zbrane krvi, v organizacijskem smislu pa je bilo lahko marsikaj bolje.

Škofjeloška krvodajalska akcija je še taká, kakršne pomembne krvodajalci iz preteklosti. Na terenu (v našem primeru v vaških šolskih poslopjih) obišče domačine mobilna služba Zavoda za transfuzijo krvi, krvodajalcem je to bližje, bolj domačno, čemur je moč pripisati tudi uspeh pravkar minule akcije. Ob lanski je darovalo križi 2598 ljudi, letos pa kar 520 več.

Skupaj z dvodnevno zimsko krvodajalsko akcijo in aprilsko v loški srednji šoli, ima občina letos 4032 krvodajalcev, kar predstavlja več kot desetino prebivalstva te občine. Slovensko povprečje je daleč pod tem

RK Slovenije nameni loškemu za krvodajalsko akcijo 60 din na liter darovane krvi. To je tako malo, da ne zadošča niti za večerjo krvodajalcu, ko ga jeseni povabi na slovesno srečanje. Zato so silani pomagali s srečelovom.

verjeniki, ki so jih pred akcijo povabilni na Zavod za transfuzijo v Ljubljano, ali pa kaj druga. Kakorkoli že, upamo, da letosnjih darovalcev krvi od prihodnje ne bodo odvrnili letosnjih organizacijski spodrljaji. Marjeta Žagar pravi, da so se sicer potrudili, vendar bi potrebovali več sodelovanja tovarn. Prihodnje leta bi radi krvodajalce bolj sistematično porazdelili po urah, da ne bi prihajalo do gneče in čakanja kot letos. Zlasti dnevi ob koncu tedna so privabili toliko krov-

V predsedstvu občinske organizacije RK v Škofji Loki nasprotujejo predlogu, da bi krvodajalce, ki so nad petnajstkrat darovali kri, oprostili doplacil k zdravstvenim storitvam. Trdijo, da potem krvodajalstvo ne bi bilo več prostovoljno. Po drugi strani pa ni interes RK graditi na krvodajalcih rekorderjih, temveč spodbujati prebivalstvo, da bi vsak zdrav človek dvakrat v življenju dal kri.

dajalcev, da jih osebje iz zavoda za transfuzijo krvi za sedmimi mizami ni zmoglo do konca leta. ● D. Z. Žlebir

POMISEL

Palica na bolnikovem hrbtu

Odkar se (resda s peresom, pa vendarle) pobliže poznam z našim zdravstvenim sistemom, imam med njegovimi ključnimi ljudmi večidel opraviti z nepopravljenimi pesimisti. V cikličnih zaporedjih, katerih zakonitosti mi ne uspe razvozlati, mračno vedežujejo polom zdravstva. Doslej se črne prerokbe niso uresničile, tuk pred zdajci se je vselej našel denar, ki je pokral rane v zdravstvenem proračunu in bolniki še vedeli niso, da so ljudje v belem zdravstvu držali svečo.

Nova vlada je denar za zdravstvo bistveno zmanjšala, kar je zanj nova prisila k racionalizaciji. Nekaj jih je namreč zdravstvo že dalo skozi, če naj verjamemo tamkaj zaposlenim, ki tožijo o plačah, pomanjkanju denarja za funkcioniranje dejavnosti, o prastarih aparaturah. Navadni smrtniki teh tegob zaenkrat še nismo plačali s svojo kožo. Pri zobozdravniku čakamo enako dolgo kot vselej, ne kratijo nam ležanja v bolnišnicah, z zdravili se oskrbujemo tako kot vedno, za vse to pa plačamo enkrat višji, drugič nižji simbolični znesek, z ubožnim listom pa nikakršnega. Zdravnik nam je sorazmerno dostopen, bolnišnica tudi, če kajpada niamo drznejših želja po ljubljanski kliniki namesno po domači gorenjski bolnišnici, zdravilišče že manj, na obisk pri specialistu je že od nekdaj treba čakati nekaj tednov ali mesecov. Kakor po eni plati "uporabnik" zdravstva nimamo neprjetne občutka, da nam v zdravstvu ravno strežejo po življenju, ga po drugi nima, da nam prav razkošno strežejo z zdravstvenimi storitvami. Iz gospodarstva in oblastnih krogov je bilo zadnja leta namreč slišati ravno očitke, da je zdravstvo preražkošno. Najbrž so s tem misili izgradnjo bolnišnic v vsaki zakotni občini, ali pa vseobsegajoči nacionalni zdravstveni program, kjer so vse zdravstvene storitve dostopne vsakomur za simbolično ceno, ali pa armado osebja v belih haljah, ki streže mogočnemu zdravstvenemu mastodontu, ali pa organizacijsko razvijajo mrežo zdravstvenih ustanov. Ne zdi se mi namreč razkošje, če ima regionalna bolnišnica domala polnoletni inkubator, ali če čakalna doba za zdravljenje zobi traja več let, ali če pediatri otroku z angino namesto antibiotika predpiše čajček in počitek.

Pravijo torej, da kriza zdravstva pacientom še ni segla do živega. Ko jim bo, se bojim, da bo prva strojila kožo revnim, manj izobraženim in vplivnim, starim, nezaposlenim, ki v zdravstvenih ustanovah že zdaj niso bili kdove kako privilegirani obiskovalci. ● D. Z. Žlebir

VESTI

Vprašanja delavskemu odvetniku

Na straneh našega časopisa že nekaj mesecev prebirate vprašanja o nejasnem položaju delavcev v podjetjih, odkar se je začela uveljavljati nova zakonodaja in je popustil trdnjejši nadzor nad tamkajšnjim dogajanjem. Nanje odgovarja delavski odvetnik, naš sodelavec Mato Gostiša, vodja pravne službe pri kranjskih sindikatih. Bralce vabimo, naj sodelujejo z vprašanji, če so tudi sami naleteli na tovrstne težave na svojem delovnem mestu. Delavski odvetnik bo odgovoril nanje in svetoval, kako do delavske pravice.

Vprašanja nam lahko pošljete pismeno na naslov: Gorenjski glas, Moše Pijadeja 1, Kranj (za delavskega odvetnika), ali nam jih sporočite na telefonski številki 21-860 in 21-835.

SVET BREZ BLEŠČIC

Mama, saj mi nismo revni

Kako grozno je včasih nam novinarjem vdirati v hiše, siliti v ljudi z vprašanji, kako živijo, kako pri treh, štirih otrocih in pri eni ali dveh malih plačah prernjejo do konca meseca. Pa tako radi imamo takšne ankete v časopisu, kajti ljudje jih radi berijo, da ob tegobah in stiskih drugih malce pozabijo na svoje in se tolazijo, saj je drugim tudi hudo, morda še težje, vprašani pa imajo morda občutek, da vendarle niso čisto pozabljeni, da bi morda objava v časopisu le malo hitreje rešila prošnjo za socialno pomoč... Zgodi pa se tudi kaj čisto neprickovanega.

Mlada družina, trije otroci, dve malci plači, za njimi je že nekaj socialnih pomoči. Na vratih jaz z vprašanjem, čeprav je, da vprašate, kako živimo, kako se borimo iz dneva v dan, kje se še da kaj privarčevati, kje nič več. Razumemo se, kajti draginja stiska vse, enega tako, drugega drugače in če še nismo revni, bomo to prav kmalu. Ne da bi morali prosjačiti, toda še naprej se bo treba odpovedovati...

Vse bi potekalo po pričakovanih tircih, če bi ne bilo otrok. Starejši, visok, slok, urejen, vidi se, da se bavi s športom, se upre. Ne bo se slikal, sploh pa, zakaj naj bi pisali o nas, in ravno o nas! Saj mi vendar nismo revni, drugi so bolj, roteče gleda mamo. Malo mlajši bratec, prav tako urejen fant, kakršnega bi se le želel za sina, potegne z njim. Saj imata ravno tako dobre adidaske, kot fantje v klubu, novi majici, stanovanje imajo lepo, opremljeno, ne sicer tako kot zgornji, ki pohištvo menjajo na nekaj let, toda dostojno, res ni vseh mogočih vazic, pajackov in skodelic in slik, in so njihove stene bolj gole, toda v tem svojem domu se odlično počutijo brez vse te navlake. In mami si po kosišu še vedno lahko privošči cigaretto pri kavici in za sestrico se še vedno najde kakšen dinar za kaj lepega. Pisatov res ni velikokrat na mizi, zato so pa slane palice in kruh je vedno in kaj za namazat tudi. Ne, oni niso revni in k nam ni treba nič hodi. Jaz bom pa, čim bom lahko, poprijel za prvo honorarno delo, če ne drugega, pa časopise raznašal, da bo za nove adidaske, ko se bodo te strigale, pa za novo bundo tudi.

Ne, res niso revni. Družina, ki ima take otroke, ni in ne bo nikoli revna in jaz jih nikoli več ne bom nadlegovala z nadležnimi vprašanji pod rubriko Svet brez bleščic. Zanje bomo uvedli novo rubriko, tako, kjer bomo predstavljal lepši svet, svet bleščic... ● D. Dolenc

PREJELI SMO

Pojasnilo PTT podjetja Kranja na članek, objavljen 6. 7. 1990

V časopisnem članku, objavljenem v Gorenjskem glasu dne 6. junija 1990, »Telefonija najtrši oreh«, je iz razgovora novinarke H. Jelovčan s predstavniki krajevne skupnosti Besnica zapisana tudi trditev, ki je s stališča PTT podjetje Kranj netočna. Zato želimo s kratkimi informacijami objektivno pojasnitri omenjeno situacijo.

Zapisano je, da je bila pravna predračunska vrednost investicije točno določena in da je zatem PTT podjetje Kranj to vrednost znatno povečalo, kar imenujejo izigravanje z naše strani.

Da ne bi bilo nesporazumov, navajamo, da smo v razgovoru s predstavniki krajevne skupnosti Besnica o načrtovani investiciji na njihovo željo OCENILI vrednost investicije. V prvi fazi razgovorov v začetku lanskega leta, ko so bila velika inflacijska gibanja, smo poudarili, da bo dejanska vrednost investicije razvidna šele iz pridobljenih ponudb dobaviteljev opreme in izvajalcev del oziroma iz ustreznih investicijsko-tehničnih dokumentacij.

Na osnovi podpisane Dogovora o skupnih aktivnostih za povečanje in kapacitet je PTT podjetje Kranj pričelo z izvajanjem dogovorjenih aktivnosti, od katerih je že realizirana nabava opreme nove avtomatske telefonske centrale (ATC) in pridobitev projekta za gradnjo osnovnega telefonskega omrežja, v teku pa so priprave za adaptacijo prostorov nove ATC in montažo opreme ATC.

Projekt gradnje osnovnega telefonskega omrežja, ki ga je izdelala projektna organizacija, je bil projekтиран na osnovi podatkov o novih interesentih za telefonski priključek, pregledu obstoječega stanja in ogledu predvidene trase osnovnega telefonskega omrežja. Izdelani projekt vsebuje podatke o potrebnem materialu in popis del, na osnovi česar je tudi prikazana višina potrebnih sredstev za izvedbo osnovnega telefonskega omrežja, po cenah na dan izdelave projekta.

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da PTT podjetje Kranj ne

izigrava, ne zavaja bodočih naročnikov z napačnimi podatki in ne draži vrednosti investicije, kot je navedeno v omenjenem članku.

Želimo, da v prihodnje med PTT podjetjem Kranj in krajevno skupnostjo ne bi bilo nepotrebnih nesporazumov ali prehitnih sklepov. Želimo tudi, da bi se nadaljnji potek investicije izvajal usklajeno in medsebojno dogovorjeno, kar je našem skupnem interesu.

PTT PODJETJE KRAJN

Vaške opravljivke

Dne 19. 7. 1990 sem imel prilognost na TV slišati protiargumente, v zvezi s predlogom sodnega sveta, da naj se za sodnika Temeljnega sodišča Kranj, izvoli Vojko Čujevič. Kot glavni televizijski zvezdi sta nastopala novočlena kranjska oblastnika, nadvise spoštovana gospoda Vitomir Gros in Andrej Šter.

Da Vojko Čujevič ni primeren kandidat, je A. Šter utemeljil s svojim hudobnim namenom, s tem, da je kandidat brezrezervno podpiral določeno politiko, ter da obstajajo okoliščine, ki kažejo na to, da je Vojko Čujevič sodavec SDV. Ker je to nekje slikal, čuti dolžnost, da parlamentu razodene. Dodatni argument (seveda napačen, saj brez prakse na sodišču ni moč opraviti pravosodnega izpita) je navedel Vitomir Gros, ki je dejal, da Vojko Čujevič ni primeren za sodnika, ker ni dokazov za to, da bi opravil sodno prakso. Poleg tega je Vitomir Gros, ki se tako ali tako »spozna« na vse, razen na gospodarjenje v lastni obrti, podprl A. Šterja, čes da je to njegova moralna dolžnost do volilcev, saj bi, če bi molčal, ne mogel biti več predsednik občine, ker bi se z mokrom izneveril volilcem.

Res je škoda, da Vitomir Gros ni molčal. Prvič bi ostal modrijan, drugič pa v skupščini in širši javnosti ne bi izvedeli, kakšnega predsednika občine imamo in bi nam bilo prihraneno, da se nam sedaj smeje vsa Slovenija. Dokazov za to sicer nimam, imam pa, kot temu pravi Andrej Šter, indicije.

Da je A. Šter hudoben, je to njegova zasebna stvar in stvar tistih revežev, ki bodisi z njim živijo ali pa so mu podrejeni. Andrej Šter pa ima poleg te lastnosti še drugo, ki je mnogo bolj nevarna kot prva, le da je skrita. To je bretšnjadrski kompleks (Bretsch-

neider je v Švejku policaj, ki si je na manšete zapisoval, kaj so ljude govorili po gostilnah, nato pa zadeve prenašal pristojnim). A. Šter torej sliši, si zapiše, pravi čekanju indic in se tem predstavi v republiški skupščini. Torej dragi volilci, ko zagledate Andreja Štera in njegove, vselej za zapisnik pripravljene manšete, zbežite ali pa molčite. Če ima policaj tak kompleks, je hudo, če pa ga ima sekretar za notranje zadeve, je to prava tragedija (Gorenjskemu glasu toplo pripovedam, da objavi sliko gospoda kranjskega Bretschneiderja, da se mu bodo volilci vedeli ob pravem času izogniti).

Sta pa oba gospoda s svojimi nastopi pokazala, kakšno demokracijo si v Kranju lahko obeta. Pravilen izraz za njuno početje je demokracija in je pametnemu pod čast spotakniti se ob tovrsne neumnosti, če gospoda ne bi s pozicijo oblasti diskvalificirala človeka z golj zato, ker se jima nekaj zdi in to nanačin, za katerega sta oba pred volitvami vpila, da je boljševoški. Zadeva bi ostala komična, če pri tem ne bi bil prizadet človek. Danes Vojko Čujevič, jutri dragi bralec ti ali tvoj bližnji. Vse in imenu demokracije. Pri tem pa vemo, da se sistem, kjer so na podlagi indicijev sodili ljudem imenuje staljinizem. V vseh demokratičnih sistemih je za odsodbo potreben dokaz in je zato zahteva poslanec republiški skupščini, saj Andrej Šter postreže ne z domnevami, ampak z dokazom, upravičen.

Sicer oba oblastnika nista dosegla, kar sta hotela. To je, da skupščina ne bi izvolila Vojko Čujeviča za sodnika. Sta pa dosegla, da se je zadeva odložila. Ker pa se oba, na vso moč sklicujeta na volilce, da mi želimo, da v našem imenu, kot vaški opravljivki nastopata v skupščini, potem sta nam dolžna posredovati dokaze o svojih trditvah. Če jima je res toliko do nas volilcev, da je že kar ganljivo, potem zaslužimo, da svoje dokaze objavita tudi v Gorenjskem glasu. Če jih ne bosta, pomeni, da sta lažnica in ne samo vaška opravljivca. V takih primerih pa tisti, ki da kaj nase, odstopi. Stavim pa že danes, da ne bo ne dokazov ne odstopov obeh gospodov. Dejala bosta, da so ju volilci prepričali, naj ostaneta in jih nočeta s svojim odstopom razočarati.

Stane Boštančič
P. S (v njunem slogu)
Slišal sem, da sta oba gospoda v svinčenih časih, kot jih imenuje, posredovala podatke SDV-ju o svojih prijateljih. Če jih nista, jih nista z golj zato, ker pač prijateljev nimata.

Spremembu pogodbene vrednosti za izvedbo telefonskih priključkov je posledica dejstva, da

Od 10. julija 1990 dalje pogrešamo

HEINRICH GÖLZA (48 let)

z Baškega jezera na Koroškem. Ta dan je šel v hribe, proti KEPI, lahko tudi proti BELCI. Oblečen je bil v rumeno srajco, zelene planinske hlače, sintetični površnik - moder z rdečimi črtami, zelene nogavice in planinske čevlje. Nosil je moder nahrbnik. Kdor ga je videl ali karkoli ve o njem, naj sporoči na najbližjo postajo milice in na naslov:

ANDREJ PEČNIK, Taborstrasse 10

TABORHOF
9581 LEDENITCZEN
tel.: 994342542800

Tisti, ki ga najde, dobi 5000 DEM NAGRADE!

je krajevna skupnost v pogodbah z bodočimi naročniki določila vrednost pred izdelavo investicijsko tehnične dokumentacije, ki je ena od osnov za odmero višine pogodbene vrednosti.

Po dogovoru med krajevno skupnostjo Duplje in PTT podjetjem Kranj brez pismenega soglasja krajevne skupnosti ne zgradimo nobenega novega telefonskega priključka. Tadej Markič govori o izjemah, ki naj bi jim PTT podjetje Kranj vključevalo telefonske priključke. Pojasnjujemo,

da je krajevna skupnost izdala eno soglasje za predčasno vključitev interesanta, ki je vključen v

akcijo krajevne skupnosti in pravilno vse pogodbene obveznosti do krajevne skupnosti, PTT podjetje Kranj pa je po zagotovitvi tehnične možnosti na osnovi vloge in priporočila krajevne skupnosti, da interesent iz utemeljene razlogov telefonski priključek nujno potrebuje, skladno s PTT predpisi izvedlo vključitev.

PTT PODJETJE KRAJN

Prve volitve po uvedbi diktature so bile leta 1935, ko je postal predsednik vlade Kraljevine Jugoslavije gospod Stojadinović, ki je bil hkrati voditelj Jugoslovenske radikalne zajednice (JRZ), v kateri je bilo združenih več strank, med njimi Pašićeva radikalna stranka in Slovenska ljudska stranka. Razen te so obstajale še Jugoslovenska nacionalna stranka (JNS), v kateri je bilo združenih tudi več nekdanjih samostojnih strani, med njimi tudi Slovenska demokratska stranka. V tej stranki so bili mnogi nekdanji liberalci oz. demokrati, dalje Sokoli in pripadniki nekaj drugih nekdanjih strank. Obstajali sta tudi Davidovičeva demokratska stranka in Hrvaška seljačka stranka, ki jo je kot naslednik jugoslovenskih skupnosti junija 1928 ustreljenega Stjepana Radiča vodil dr. Vladimir Maček. Razen navedenih je bilo še nekaj drugih manjših strank, med njimi tudi fašistično usmerjena stranka, ki jo je vodil srbski politik Ljotić (ne spominim se, kako se je imenovala).

Volitve leta 1938

Naslednje volitve so bile jeseni 1938, teh sem se udeležil tudi ja. Zdaj naj na kratko opisem, kakšne so bile te volitve. Tedaj sem prvič imel volilno pravico, ker sem bil star že več kot 21 let, kar je bila po tedanjih predpisih mejna starost. Ženske niso imeli volilne pravice. V okraju Škofja Loka sta kandidirala dve glavni kandidati. Na listi JRZ je bil kandidat profesor Janez Dolenc, po domače Jammnikov iz Sopotnice, drugi pa je bil dr. Lojze Hartman, pravnik, sin velikega kmeta, po domače Španov iz Suhe pri Škofji Loki. Dr. Hartman je bil po preprečjanju pošten krščanski socialist. Kandidiral je na listi HSS dr. Vladimira Mačka. Na to listo ga je z njegovo privolitvijo kandidirala ilegalna Komunistična partija Slovenije, ki kot tako ni smela imeti svojih kandidatov. Njegov namestnik je bil Janez Peterlin, ugleden in napredno usmerjen kmet, po domače Brdar iz Vinharjev. Kandidat na listi JNS pa je bil neki advokat; če se je prav spominjam, se je pisal Koman. Pred volitvami sem bil vnet propagator dr. Hartmana. Da bi zanj pridobili čimveč volilcev, se nas je nekaj fantov dogovorilo, da bomo na volilnim shodu JRZ v Poljanah na starem pokopališču pri farmi cerkvi sv. Martina kandidat prof. Janezu Dolencu, postavljal aktualna vprašanja in z medklici zavrali take njegove navedbe in trditve, ki bi ne bile točne ali pa bi lahko zavajale navzoče volilce. To smo tudi naredili in postavili nekaj vprašanj.

MIHA NAGLIČ

Življenje in delo ljudskega poslanca Antona Peternela - Igorja

Za kmeta in za komunizem

Ko je nekatere njegove netočne in neresnične navedbe v svojem odgovoru na novinarjev članek, ki je bil tudi objavljen v Delu, zavračal z navedbo resničnih dejstev pisatelj Ivan Jan - Srečko, je temu sledil oster odgovor prizadetega novinarja, ki je pisatelja Jana tako rekoč postavil na laž, kakor da gre za klevete, ne pa za resnična dejstva. Tedaj sem pričakoval, da se bo novinarjevi nesramnosti zoperstavil kateri izmed objektivnih in resnicoljubnih zgodovinarjev in branil tovarisha Jana, vendar se to žal ni zgodilo.

Zato bom v nadaljevanju poskušal pojasniti, kakšna je bila v predvojni Jugoslaviji stranksara parlamentarna demokracija. Kot človek, ki sem se že od otroških let zanimal za politiko in ki se že prav dobro spominjam predvolilne kampanje pred volitvami, ki so bile (če se prav spominjam) 8. 2. 1924, in zato poznam dogodek iz tistega časa, moram reči, da to, kar je pisal novinar o stranksari parlamentarni demokraciji v predvojni Jugoslaviji, večinoma ni točno in je nerescično. Omenil sem, da se že dobro spominjam tedanje predvolilne kampanje - gre za volitve februarja 1924. Naša družina je bila že od starega očeta naprej liberalno usmerjena in priznana Slovenske demokratske stranke, ki sta jo tedaj vodila dr. Gregor Žerjav in dr. Albert Kramer. Zato smo imeli naročen časopis Domovina. Iz te kampanje se spominjam pamflet na posebni brošurici, ki se je nanašal na Ivana Pucija, voditelja Slovenske kmečke stranke. Ta je bil v vladu SHS minister za kmetijstvo. Na naslovni strani te brošurice je bil narisan velik sod, na katerem je z velikimi črkami pisalo Francosko vino. Pred sodom je bil kmetijski minister Ivan Pucelj, ki je sedel na nočni posodi in po gumijasti cevi vlekel in pil vino iz soda. Ker je tedaj vladala manjša kriza in je zato odpuk vina od kmetov zastajal, je bilo besedilo v brošurici temu primerno. Med drugim je pisalo nekako takole: »Slovenski kmetje, ki vas tarejo skrbi in težave zaradi neprodanih količin vina, pomislite, kakšnega voditelja imate, saj je kot minister za kmetijstvo, ki bi moral skrbeti za vas in varovati vaše interese, ob tem, ko vi svojega vina ne morete prodati, dovolil uvoz francoskega vina.«

Ker torej poznam dogodek iz tistega časa, moram reči, da je o nekakšni stranksari parlamentarni demokraciji v Stari Jugoslaviji mogoče govoriti le od ustanovitve države Srbov, Hrvatov in Slovencev, to je od 1. 1. 1918 do šestostopanske diktature 1929. Tedaj pa je vso oblast prevzel kralj Aleksander I., ki je vodstvo diktatorske vlade poveril generalu Živkoviću. Nato so bile z novim oktovrionom ustavo ukinjene mnoge prejšnje politične pravice. Pri tem je treba upoštevati, da je bila stanksara parlamentarna demokracija precej okrnjena že v vidovdansko ustavo leta 1921, s katero je bila prepovedana Komunistična stranka Jugoslavije. Od tedaj naprej sta žandarmerija in policija budno spremljali delovanje levo usmerjenih strank in gibanci - vključno s sindikati, in jih z raznimi ukrepi in šikanami omejevali pri delu. Po šestostopanski diktaturi 1929 je povsem zavladal oster policijski režim.

Plesna predstava Rutina ljubezni

PLESNO GIBANJE OŽIVLJA PROSTOR

Kranj - Jutri zvečer ob 22. uri se na vrhu Mohorjevega klanca, kjer so stopnišča, arkade in vodnjak urejeni po zamisli arhitekta Plečnika, obeta presestljiva plesna predstava: po zamisi Mateje Puhar bo rojena predstava, žal ne bo ponovitve, ki bo najbolj očarljiv ambient v kranjskem mestu oživel na nov, doslej neznan način.

Kdor je videl tri dekleta iz skupine MAS plesati predstavo na idejo, ki so jo našle pri Samuelu Becketu, potem tudi predstava, ki v okviru Kiselsteinskih poletnih večerov nastaja v organizaciji ZKO Kranj, ne bi smela biti nekaj še nikoli videne. To sicer ne bo povsem držalo: okus po modernem plesnem izrazu kranjsko občinstvo, ki se vsaj nekoliko zanima za te vrste umetnost, sicer ima, toda predstava na stopnicah pod Plečnikovimi arkadami - na vrhu klanca, ki ga Kranjčani zdaj poznajo kot Mohorjevega - naj bi malce tudi osupnila. Predvsem bo osupnila zaradi prostora samega, ki čeprav izjemen, v vsakodnevnem vrvežu ostaja le pešpot iz starega dela mesta k nižje ležečim tovarnam; v luči žarometov pa lahko postane prostor, kjer se rodideja za plesno predstavo. Vsaj tako ga je videla Mateja Puhar, ki bo s soplesalko Suzano Koncut odspela Rutino ljubezni.

Ste študentka School for New Dance Development, ki deluje v okviru Visoke šole za umetnost v Amsterdamu. Za plesalce ni počitnic?

Počitnice so, toda ko pride domov, se mi zdi potrebno pokazati, kar je novega na plesnem področju in to je najlažje s predstavo. Ni pa seveda lahko: šolsko leto traja skoraj enajst mesecov in zame je bilo že posebej naporno, ker sem kot edina študentka prvega letnika lahko sodelovala v nastajanju skupnega projekta z umetniki Akademije za vizualno umetnost iz den Haaga. Tudi ob koncu prvega letnika se je bilo treba predstaviti s samostojnimi predstavami. Utrujenost pa seveda izgine, kakor hitro najdejš idejo za plesno predstavo - in mene je navdihnil prelepni Plečnikov ambient.

Mateja Puhar v predstavi Prostor in čas, Amsterdam, februar 1990

Kaj priovedujete s plesom?

"Plesalec je obenem tudi ustvarjalec, sam kreira svojo vlogo v predstavi, svoja občutja preliva v kvaliteto gibanja. Toda gibanje ni edini način, da zapolni prostor na odru ali kjer je pač predstava, temveč ga zapoljuje tudi z različno kvaliteto prisotnosti - zrak lahko na primer zapolni tudi s pogledom. Skratka predstava bo imela vrsto elementov, z katerih ples sam ni edini ali prevladujoči element, pač pa se zliva skupaj z gestikuliranjem,

glasbo, petjem, govorom v skupno govorico predstave. Zgodba seveda tudi obstaja, govor o ženskah, ki hodijo pod Plečnikovimi arkadami, na delo in z dela, so mlade, so kotorci ali so že skoraj upognjene pod težo let, o njihovih življenjih, ljubeznih, ki se rutinirajo z njihovim vsakdanom. Pri tem pa je seveda zgodbu tista rdeča nit, ki se vleče skozi predstavo, medtem ko mene kot ustvarjalko predstave v bistvu zanima kreiranje prostora: z uporabo različnih gibanj plesalca nastajajo različni prostori in časi - morda je to že nekak-

šen filmični pristop - ki jih plesna govorica povezuje v predstavo."

Gоворите о пlesni predstavi, katere govorico pri nas manj poznamo. Gre za nov plesni izraz?

"Na tej mednarodni plesni šoli v Amsterdamu, obstaja že okoli petnajst let, se manj ukvarjajo s klasičnimi plesnimi tehnikami, kot sta recimo graham ali pa Cunningham in drugimi, tu je osnova performance, se pravi plesalce vzgaja kot ustvarjalce predstave. S tako imenovano release tehniko se poskuša nadgraditi klasične plesne tehnikе; forma telesa je manj pomembna, vse je podrejeno naravnim impulzom, ki nato vplivajo na kvaliteto gibanja in na formo telesa."

Pred odhodom v Amsterdam ste v Ljubljani študirali mednarodno politologijo - kako je to združljivo s plesom?

"Je združljivo. Moja zadnja predstava je bila po naravi politična in govor o propadu socialističnega idola. Do zaključka študija mi manjka še nekaj izpitov. Ž modernim plesom pa se ukvarjam že kakih deset let, sprva na oddelku za izrazni ples v Ljubljani, plesala sem pri Damiru Zlatarju - Frayu, nato je bilo nekaj predaha radi operacije na kolenu, no, in zdaj plesno znanje nabiram v tej štiriletni plesni šoli na Nizozemskem. Mislim, da sem izbrala pravo smer, moja predstava po prvem letniku je bila najboljša na šoli - večje spodbude si pač ne morem želeti. Čeprav pogoji šolanja niso ravno idealni, moja štipendija je skromna in se moram občasno tudi zaposlititi, vztrajam. Imam svoj cilj, svoje ideje, imam svoj ples." ● Lea Mencinger

V galeriji Prešernove hiše

STAREJŠA GENERACIJA SLOVENSKIH SLIKARJEV

Kranj - Razstava starejše generacije slovenskih slikarjev obsega v glavnem dela s področja tiskane in unikatne grafike naših znanih ustvarjalcev Gvidona Birolle, Avgusta Černigoja, Rika Debenjaka, Franceta Godca, Božidarja Jakca, Toneta Kralja, Mihe Maleša, Franceta Miheliča, Ljuba Ravnikarja, Maksima Sedeja in Lojzeta Spacala. Razstava poživiljajo plastike Lojzeta

Tone Kralj - Drvarji iz cikla lesorezov z razstave v Prešernovi hiši: Foto: Gorazd Šink

Dolinjarja, med njimi srečamo portret Hinka Smrekarja.

Razstavljeni dela so le majhen izsek iz galerijske zbirke gorenjskega muzeja, ki razen dela starejše kolekcije, ki obsega obdobje od 15. do srede 19. stoletja, nima stalnega razstavišča in je v pretežni meri shranjena v depojih.

Problem stalne galerijske zbirke v Kranju je star že vrsto let, vendar zarj še ni ustrezne rešitve, čeprav bi stalna razstava nekaj sto del naših najpomembnejših sodobnih in starejših likovnih ustvarjalcev pomenila za domače in tujne obiskovalce Kranja veliko privlačnost. Naj na tem mestu omenimo le Galerijo Božidarja Jakca v Kostanjevici na Krki, ki vsako leto s svojimi zbirkami privabi na tisoče obiskovalcev.

Cene Avguštin

Naše razmišljjanje

KAJ PA ZDAJ?

Najbrž bo treba verovati v nekakšno trdoživost tako kulturne kot tudi nas samih. Optimizem, da se enkrat pač že vse uredi po takih in takih željah, je gotovo premalo, pa tudi posebne koristi ni od tega. Že nekaj časa se napoveduje sedem suhih let za kulturo, pa ob vsem tem pojemanju pravzaprav nihče ne ve, ali kultura že hira po tem obrazcu ali pa najhujše šele pride. Kaj bi sploh moglo biti to "še hujše"?

Najbrž bi zapiranje kulturnih ustanov že sodilo pod to oznako. Toda, če se kažeta dolje še ni zgodilo, to še ne pomeni, da vse skupaj ne kaže tako slabo. Na prvi pogled resne. Knjižnice so še odprte in tudi kakšno novo knjigo še kupijo, muzejska vrata še nimajo listka "do nadaljnega zaprt" in v galerijah še odpirajo likovne razstave. Tudi poletna sezona ni brez takih in drugačnih kulturnih prireditev.

Toda poznavalci stanja vendarne niso zadovoljni. Po stopnju usihanje ugodnejših pogojev - če se sploh že kdaj bili ugodni - nas je skorajda že naredilo za manj zahtevne. Nič se nam ne zdi čudno, če kulturne ustanove namesto petih prireditev letno zdaj zmorcejo le dve ali tri, če se je skrčilo število razstavnih dogodkov, če ne bo denarja za zaposlitev novega knjižničarja, novega umetnostnega zgodovinarja - če ne omenjamo sploh drugih tako imenovanih projektov nacionalnega značaja. Ker pa vsi govorijo le o redukcijah, ki naj zadenejo tudi kulturo, bi kaj tega iz najtemnejše različice kulturnega razvoja utegnilo postati resničnost že kaj kmalu. Seveda pa vedno obstajajo tudi druge možnosti. Kulturni mecenji pri nas res ne čakajo za vsakim vogalom, toda zamisel, da k poslovemu uspehu lahko pripomore tudi naklonjenost, finančna in siceršnja, h kulturi, se z zamikom nekaj desetletij pri nas vendarne že uveljavlja. Res pa je, da to ne bo in tudi ne more biti edino pomagalo do preživetja kulturne dejavnosti - za razvoj in razcvet bo pač treba še marsikaj drugega. ● L. M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava *Starejša generacija slovenskih slikarjev* v zbirkah Gorenjskega muzeja. V galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikar *Hua Quing*. V galeriji Globus se z novimi deli predstavlja akad. slikar *Henrik Marchel*.

V okviru Kieselsteinskih poletnih prireditev bo jutri, v sredo, ob 22. uri na vrhu Mohorjevega klanca pod Plečnikovimi arkadami plesna prireditev *Rutina ljubezni*.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled *razstava starih grafičnih listov Alpški svet*. V razstavnem salonu Dolik je odprta *skupinska razstava likovnih del članov Relika iz Trbovelj* in Dolika z Jesenic.

VRBA - Prešernova hiša je odprta vsak dan, razen pondeljka, ob 9. do 16. ure.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta v petek, soboto in nedeljo od 9.30 do 17. ure.

RADOVLJICA - V prostorju Ljubljanske banke so na ogled slike akad. slikarja *Albina Polajnarja*.

BLED - V Festivalni dvorani bo jutri, v sredo, ob 21. uri nastopi *Folklorna skupina Lado iz Zagreba*.

ŠKOFJA LOKA - Groharjevi galeriji na Mestnem trgu je na ogled razstava likovnih del akad. slikarke *Jasne Kozar - Huthesing*.

Zbirke Loškega muzeja so na ogled vsak dan, razen pondeljka, ob 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je na ogled razstava *Stalna galerijska zbirka*.

V Kurnikovi hiši je na ogled razstava o delu koroškega bukovnika *Andreja Šustra Drabosnjaka*.

Razstava v Groharjevi galeriji

BOGASTVO KOLORITA

Škofja Loka - Minuli konec tedna so v škofjeloški Groharjevi galeriji odprli razstavo likovnih del akademske slikarke Jasne Kozar - Huthesing; razstava bo na ogled do 20. avgusta.

Na videz povsem v okvirih novodobnega "postavantgarizma", vendar slike Jasne Kozar Huthesing vendarle odkrivajo nekaj novega, doslej še neizrečenega, je o slikarkinem delu pred časom zapisal likovni kritik Franc Zalar. V teh njenih s pravo ustvarjalno strastjo natopljениh slikah, podobah, ki stalno nihajo med abstrakcijo in komaj sluteno realnostjo, se skriva eruptivna, dražča, a hkrati vendarle začudjujoča barvna kultiviranost, ki je nedvomno posledica ne samo umetničine barvne senzibilnosti, temveč tudi njenega doživetja daljne dežele Indije, vseh njenih pojavnih fenomenov, ki so za Evropejca vsekakor enkratno odkritje.

Slike Jasne Kozar so dokaz, kako se da preliti v govorico gestualnih barvnih potez, v povsem osebni slikarski rokopis pojavno še tako šokantne prizore, kot so barvno skrajno intenzivna indijska krajina, razgibane arhitekture, ki so poglane svoje izvirne "korenine" v tem prostoru in pod tem podnebjem. Umetnično doživljvanje tega vzhodnjaškega sveta - podobno doživlja Kozarjeva tudi domači, slovenski pejsaž - meji skorajda že na halucinacijo, podobno je stanju ekstatične zanesenosti, podzavest vodi umetnično roko in čopic v njej, da blodi po razsežnostih slikovnega polja sem in tja, v vertikalni, horizontalni in diagonalni smeri, kratke ali malce daljše, široke ali ožje barvne poteze se lomijo, križajo druga drugo, silijo v prostor ali se utapljajo v neskončnih globinah slike. Včasih so barve pastozne, čutimo njihovo snovnost, drugič so spet akvarelno lazurne, prosevajoče ali stečejo v obliku drobne sledi, "drippinga" proti spodnjemu robu slike. Zelo svojstven je tudi razpon barvne palete, ki jo srečujemo na umetničnih planinah; tu ne gre samo za register izjemno intenzivnih barv kot so rdeča, modra, bela, vijoličasta, ne gre samo za njihovo primarno, elementarno vizualno udarnost, marveč tudi za njihove globlike simbolične vrednosti, ki prihajajo zlasti do izraza v kontrastiranju med svetlimi in temnimi slikovnimi partijami. V okrilju temnih barvnih gmot in potez se namreč odpirajo na slikah Kozarjeve včasih mistično - simbolično učinkujuča barvna žarišča, se odpirajo prostori zunaj tega sveta.

Barva postaja osnovni likovni fenomen, je elementarno sredstvo, način likovnega izražanja, hkrati pa tudi že vsebinska, sama umetniška izpoved; čista barvna iluzija je zaživelja svoje avtonomno življenje, ki je sicer daleč od otipljive resničnosti, vendar polna aluzij nanjo.

ŠE O CERKVICI V SEBENJEM

V petkovih Snovanjih z dne 13. julija 1990 je na temo Cerkev Svetе Trojice v Sebenjah Marjana Zupana pomotoma izpadla stran, ki je zapisana v sledečih vrsticah.

Kot mnoge druge stare objekte je tudi sebenjsko cerkev načel z občino. Bila je že v zelo slabem stanju, zato so jo septembra 1983 začeli prenavljati. Po končani obnovi je cerkev prav prikupna in je v ponos domačinom, ter v veselje tujcem. Župnija Zasip je z obnovo tega zgodovinskega spomenika opravila veliko in dragoceno delo.

Na predlog župnijskega urada Zasip je bila cerkev z dovoljenjem SO Radovljica z dne 16. januarja 1984 s sklepom T. S. Kranj - enota Radovljica z dne 20. 4. 1984, vrnjena v last župnišča Zasip.

Prenovljeno cerkev je 28. oktobra 1984 blagoslovil škof Stanko Lenič, božjo službo v njej pa opravlja župnik Franc Oržem.

Sv. maše v sebenjski cerkvi so na Novega leta popoldne, v nedeljo na Sv. Trojico in v nedeljo po Sv. Katarini - zaprisežena maša. S cerkvijo Sv. Trojice smo že od nekdaj čustveno in duhovno povezani tudi Podhomci (cerkev stoji na parceli k. o. Podhom). Ko imamo v vasi na Sv. Trojico »smn«, je vedno maša v omenjeni cerkvi.

S temi vrsticami naj zaključim pisane o tej čudoviti in bogati sebenjski lepotici.

Marjan Zupan

Blejska noč privabila številne turiste in domačine

Čudovit ognjemet in lučke na jezeru

Bled, 21. julija - Težko je oceniti, koliko ljudi si je v soboto zvečer ogledalo prekrasni ognjemet in 18 tisoč plavajočih jajčnih lupinik, ki so osvetlile jezero in okolico. Nekateri trdijo, da jih je bilo 40 tisoč, drugi, da še več.

Kakorkoli že, letos je bili številni obiskovalci lahko zadovoljni tako z gostinsko ponudbo na številnih stojnicah, kot ponudbo spominkov, igrac, oblačil. Večina trgovcev, predvsem zasebnikov v novem centru, je imelo odprte svoje trgovine pozno v noč, skoraj do jutra. Edini razočarani so bili tisti, ki so obupali nad čakanjem pri prihodu na Bled, kajti nesreča je botrovala skoraj uro dolgemu zastoju. Sicer pa so policiji dobro poskrbeli za prometni režim, saj smo na vsakem križišču še po polnoči opazili najmanj dva, ki sta skrbela za usmerjanje množice avtomobilov.

Večmetrski sendvič je bil poslastica za lačne, ki so se lahko okreplili tudi ob domačih žgancih in golažu.

30 kilogramski sladoled je bil poslastica za najmlajše. ● Foto: G. Šinik

Kmečke žene so se srečale na Blegošu

Med nami je premalo mladih

Blegoš, 22. julija - Kmečke žene, ki se zbirajo v aktivnih zadružnic pri škofjeloški Kmetijski zadružni, so se že pred leti odločile, da bodo vsako leto pripravljati srečanje, na katerem bodo v miru poklepale med seboj. Tako so preteklo nedeljo že trinajstič prišle na jaso pod kočo na Blegošu.

Srečanje se je začelo s kulturnim programom v katerem so nastopili pevci skupine **Zadružniki iz Bukovice**, ki so pod vodstvom **Franca Potočnika** med drugim zapeli tudi pesem **Pozdrav Blegošu**, ki jo je napisala **Angelca Miklavčič**, **Martina Nova mama iz Dolenje ravni**. Na harmoniko je igrala **Olga**.

Oblak iz Podobena, **Franc Tušek - Megušar** pa je prebral pesem in zgodibico. Bogato pogostitev za zadružnice in številne goste so pripravile žene iz aktivov Poljane in Javorje.

"Približno petnajst nas je te dni speklo najrazličnejše pecivo, od piškotov, flancatov, štrukelčkov, ovirkovice, šar-

kija, seveda pa smo poskrbeli tudi za domač kruh, ki ga strežemo ob klobasah in čevapčičih. Denar, ki ga zaslužimo s prodajo hrane in pijače, smo vsa leta večinoma porabile za ekskurzije. Tako smo si ogledale že vrsto zanimivih krajev doma in tujini," je povedala **Tinka Vodnik iz Žetine**.

"Kmečke žene v naših aktivih vsako leto pripravimo razstavo ob dnevu žena, poleg tega pa organiziramo številne tečaje. Tako smo letos že imele tečaje za hitro pripravo jedi, za pripravo sladič in o peki kruha. Žal nam je, da v večini aktivov sodelujemo le starejše žene zadružnice, kajti mlade kmetice večinoma hodijo v službo in imajo majhne otroke, zato redke najdejo čas za delo v aktivih," pravi **Ana Križnar**, predsednica centralnega odbora škofjeloških aktivov žena zadružnic.

Kot je povedala **Majda Lumnar**, ki pri škofjeloški Kmetijski zadružni skrbi za kmečki turizem in delo aktiv žena zadružnic, bodo te dni začeli tudi s tečajem o konzerviranju in vlaganju živil, septembra, pripravljajo zanimiv tečaj aranžiranja cvetic, nova tema predavanj pa je priprava jedi iz italijanske kuhinje: "V okviru aktivov kmečkih žena smo imeli že najrazličnejša predavanja, spomladi smo organizirali številne izlete, naša želja pa je, da se v delo vključi čimveč mladih kmečkih žena. Teh je zaenkrat v aktivih malo, z zmanjševanjem delovne sile v tovarnah, pa se bo gotovo več mladih moralo odločiti, da delajo le na kmetiji. Takrat se bodo gotovo množične udeleževalce naših srečanj, predavanj in tečajev, saj sedaj ob službi in otrocih le redko najdejo čas za delo v aktivih." ● **V. Stanovnik**

Tinka Vodnik

Ana Križnar

TURISTIČNO ZAVAROVANJE Do odhoda je še pet minut

Če doma niste pozabili nič od tega,
potem imate s seboj vse
za mirno potovanje
in lagodne počitnice.

1. Potni list in osebna izkaznica
2. Vozovnice
3. Denar in denarnica
4. Zelena karta
5. Zobna ščetka
6. Igla, sukanec
7. Sončna očala
8. Žepna knjiga
9. Fotoaparat in film
10. Zavarovalna polica Turističnega zavarovanja

Posebej pazite, da se pred potovanjem ali letovanjem ne boste pozabili zavarovati pred vsemi nezgodami in neprijetnostmi, ki vas lahko doletijo. Če vas v potovalni agenciji niso opozorili na zavarovalno polico turističnega zavarovanja Zavarovalnice Triglav, stopite do najbližjega poslovnega mesta Zavarovalnice Triglav in nemudoma izpolnite zavarovalno polico. Z njo si boste zagotovili povrnitev stroškov, ki bi na potovanju nastali zaradi okvare ali tativne avtomobila, prometne nesreče, izgube ali poškodovanja prtljage, nenadne bolezni, prekinitev potovanja in podobnih neprijetnosti. Zavarujete se lahko sami, s celo družino ali v organizirani skupini. Možnosti za nezgodo je veliko, pred vsemi se lahko zavarujete z eno samo zavarovalno polico Turističnega zavarovanja Zavarovalnice Triglav.

Za varno potovanje – Turistično zavarovanje

zavarovalnica triglav
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

Finančni minister dr. Marko Kranjec na klubskem dnevu gorenjskih direktorjev

Bodo delavci sposobni "preživeti" upokojence?

Preddvor, 19. julija - V preddvorskem hotelu Bor bo predvidoma vsak prvi četrtek v mesecu "klubski dan gorenjskih direktorjev". Srečanje poteka po načelu RID - rekreacija (tenis, pohodi, veslanje...), informacija (ugledni gost), druženje (večerja, zabava, neformalni pogovor). Gost drugega klubskega dne - vodil ga je Emil Milan Pintar, udeležilo pa se ga je deset direktorjev - je bil dr. Marko Kranjec, republiški sekretar za finance, sicer pa strokovnjak, ki mu zaupajo v vladnih krogih in v opoziciji.

Kaj je finančni minister rekel...

...o Elanu

Če so številke, ki sem jih videl o Elanu, prave, potem zanj ni več rešitve. Zame je že mrljič, dolgov, ki jih imajo podjetja v njem, pa izgubljeni. Kot vem, se zanj zanimajo nekatera tuja (švicarska in japonska) pa tudi nekatera naša podjetja. Banca Les je bankrotirala, zdaj pa pritiska na republiško vlado, da bi prevzela njen brems, oz. skuša pridobiti status hranilno-kreditne službe, pri kateri za denar jamči državo.

...o pokojninah

Popolnoma nenormalno je, da se bolj splaća biti brezposeln ali upokojenec, kot delati oz. da je "mrtvo" delo več vredno kot "živo". Že zdaj pride na manj kot 800.000 delavcev 320.000 upokojencev. Ker pa se število upokojencev vsako leto poveča z približno sedem odstotkov, lahko ob zmanjševanju števila zaposlenih pride do nevzdržnega razmerja, ko bosta manj kot dva zaposlena morala preživeti enega upokojenega.

...o lastninjenju

Recepta, kako preobraziti družbeno družbeno lastnino in ji določiti lastnika, ni. Možnosti je več: od popolne razdelitve lastnine zasebnikom do podprtavljenja. Jaz se zavzemam za vse oblike. Infra-

strukturo (in železarne) naj bi podržavili, o tem se voda že pogovarja z bankami in podjetji.

...o direktorjih

Imel sem stike s številnimi direktorji. Nekateri so dobri, drugi zelo slabi - pa so direktorji že vrsto let.

...o kmetijstvu

Kmetijstvo je v vseh državah ljubljene države; bolj je država bogata, večji ljubljene je. Naša pšenica je res draga, na svetovnem trgu je po 1,70 do 1,90 dinarja, pri nas po 2,50 dinarja za kilogram, vendar je res tudi to, da države povsod ščitijo domačo pridelavo. Japonska, na primer, tudi sama prideluje riž, čeprav je njegova cena širikrat višja od svetovne.

...o učiteljskih plačah

Zagovarjam mnenje, da morajo učitelji v vsej Sloveniji imeti enake plače. Ne more nekdo posojati denarja Elanu, drugi pa ga nima dovolj nit za fotokopiranje. Vlada bo na tem področju vplivala na vrednost dela.

...o tem, če bi dobro podjetje povisalo plača

Naj povečuje plače, vendar naj se nikoli ne pojavi s svojimi zahtevami pred vladom.

...razbremenjevanju gospodarstva

Razbremenjevanje bomo nadaljevali, če bomo v položaju, da bomo takšno politiko

ko lahko tudi izpeljali in če se bomo lahko dogovorili za prednostne naloge. Problem je, ker imamo del neučinkovitega gospodarstva in morajo njegovo breme prevzeti tisti, ki imajo denar, pa tudi to, da nimamo trga kapitala in zbiramo, denimo, denar tudi za železnice. Veliko nas stane federacija pa tudi slovensko gospodarstvo, ki je v izgubah, veliki so tudi prisiski družbenih dejavnosti.

...o presežkih delavcev

Nasprotujem temu, da bi denar dajali podjetjem, ki imajo presežek delavcev, in zagovarjam stališče, da bi ga dobila tista, ki bi jih zaposlila, pa tudi delavci, ki bi se sami zaposlili.

...o obrestih

Z obrestmi, kakršne so zdaj, 30- in več odstotne, ni mogoče gospodariti, takšne obresti lahko prenesejo samo izjemne naložbe. Ko se bodo banke sanirale in se bo pojavila tuja konkurenca, bodo obresti nižje. Več kot 10- do 12-odstotne ne bi smeles biti.

...o davkih

Davki bi morali biti znani vsaj za eno leto naprej ali še za več let, ker sicer ni mogoče načrtovati in gospodariti. V svetu so znani primeri, ko države, ki so se vojskovanje, niso spremajale davkov, ampak so raje povečevali javni dolg.

...o dodatkih k placi

Plačilo za prehrano med delom, za prevoze na delo in regresi naj postanejo del plače, ne pa, da jih podjetja plačujejo po sebi. Kot finančni minister podpiram takšen predlog, saj bi bile potem tudi osnove za dajatve višje. ● C. Zaplotnik

Je moratorij zajel preveč gozdov?

Republiška skupščina je zakon o začasni prepovedi sečnje lesa v lastniško spornih družbenih gozdovih sprejela že na zasedanju 2. julija, vsebinska razprava z argumenti za in proti moratoriju pa se je začela še po sprejetju zakona oz. tedaj, ko so se v posameznih gozdnih gospodarstvih že "preračunali", kaj jim ukrep pomeni. Del krvide, da je bil zakon izglasovan brez omembne vrednega "viharja" v skupščinskih klopcih in resnic na ljubo tudi brez natančnih ocen o možnih posledicah zakona, si lahko gozdarji naložijo na svoja ramena, saj so s pretirano molčečnostjo tudi tedaj, ko bi se, vsaj po mojem trdtem prepicjanju, morali javno oglašiti, dajali vris, kot da jih "stvar" ne zanima. Zdaj hitno dokazovati, da bo v drugi polovici leta 1990 leta brez dela in zasluga okoli 2.000 gozdnih delavcev ali tretjina vseh zaposlenih, da bo ukrep prizadel lesno industrijo, ki mora že zdaj tretjino lesa kupovati v drugih republikah in v tujini, da bo zakon naredil gozdu več škode, kot prineset koristi nekdanjim lastnikom...

Ceprav velja pritrdiri tistim, ki pravijo, da gozd ne bo propadel, če gozdnemu gospodarstvu pol leta ne bodo sekala lesa, pa je krivčnost zakona predvsem v tem, da je "udaril" pozč in da je "kazoval" tudi tiste, ki niso pretiravali s sečnjo v lastniško spornih družbenih gozdovih ali so jo zaradi napovedi posameznih gozdnih sprememb celo zmanjšali. Ko beseda namente o začasni zakonski prepovedi sečnje, gozdarji najprej omenijo Slovensko kmečko zvezo, ki naj bi v parlamentu izsiliila takšen ukrep. Nesporočeno je, da se je kmečka zveza od vsega začetka zavzemala za popravo povojnih krivic in tudi za to, da se do sprejetja lastninske reforme z moratorijem zaščitijo koristi bivših lastnikov, vendar se je, vsaj tako zatrjuje podpredsednik Marjan Podobnik, zavzemala le za moratorij v gozdovih, ki so bili odvetim kmetom in agrarnim skupnostim, ne pa tudi za moratorij v gozdovih bivših veleposestnikov. Naj bo tako ali drugače: zakon ni zajel le nacionaliziranih, zavzemajočih ali kako drugače odvzetih kmečkih gozdov in gozdov agrarnih skupnosti, ampak bistveno več, skupno kar 170.000 hektarov ali 45 odstotkov površine sedanjih družbenih gozdov. Prav zato bo kmečka zveza v nadaljevanju julijске seje republiške skupščine (predvidoma 30. julija) predlagala, da se zakon o začasni prepovedi sečnje popravi in omeji le na bivše kmečke gozdove in gozdove agrarnih skupnosti. ● C. Zaplotnik

Slovenska skupščina o razmerah v živinoreji

Nova odkupna cena živine?

Ljubljana, 19. julija - Ker so razmere v slovenski živinoreji posesti že tako nevzdržne, da bi bilo potrebno takojšnje ukrepanje, se je problematika "znašla" tudi na zasedanju republiške skupščine, na katerem, ki jih je predlagal republiški izvršni svet oz. sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, pa naj bi odločili v nadaljevanju seje, ki bo predvidoma 30. julija.

Problem je vsekakor sedanja odkupna cena, ki po izračunih Kmetijskega inštituta Slovenije krije le 53 do 60 odstotkov stroškov prireje, pa tudi neomejeni in nenadzorovani uvoz v državah-izvoznicah subvencionirane hrane. V prvih petih mesecih je bilo v Jugoslavijo uvoženo 32.000 ton govejega in 20.000 ton svinjskega mesa, od tega 80 odstotkov tako, da uvoznikom ni bilo treba plačati uvozni dajatev, okrog 60 odstotkov količin pa mimo odobrenih kontingentov. Približno petino uvoženega mesa je "dobila" Slovenija, skupna količina pa je predstavljala več kot četrtna normalnega domačega odkupa.

O odkupni ceni živine so za zdaj še različna mnenja. Republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo mesno-predelovalnim organizacijam predlagal, da bi sedanjo odkupno ceno za mlado pitano govedo zvišali s 17 na 25 dinarjev za kilogram žive teže, v Kmetijskem inštitutu Slovenije ugotavljajo (na podlagi modelne kalkulacije stroškov prireje), da bi bila primernejša cena okrog 30 dinarjev za kilogram, v Zadružni zvezi Slovenije pa vztrajajo pri ceni 28 dinarjev za kilogram. Če bo odkupna cena "poskočila" na 25 dinarjev, bo (skupaj s premijo) spet vzpostavljen normalno cenovno razmerje med mlekom in mesom; zdaj je različno, od 1 : 3,75 do 1 : 4,21, z uveljavitvijo nove odkupne cene pa bi bilo spet normalno - 1 : 6,1.

Republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlagata tudi zvezni vladi, da naj poveča zaščitne dajatve za uvoz mesa, mleka, mesnih in mlečnih izdelkov, prenike zaščitne cene in izvozne spodbude in da naj uvoz spravi v okvir uvoznih kontingentov. ● C. Z.

Meštar

Kakšni so letosni pogoji za odkup pšenice?

1. odkupna cena:

I. kakovostni razred - 2,50 din/kg

II. kakovostni razred - 2,40 din/kg

III. kakovostni razred - 1,50 din/kg

V tej ceni je upoštevana že plačana premija in regres v višini 0,32 din/kg, ni pa obračunana marža.

2. kakovost pšenice:

- pšenica mora biti zrela in zdrava, brez znamenj plesni ter tujega okusa in vonja,

- neokužena s pšeničnimi boleznimi in ne da bi jo napadli škodljivci,

- ima 76 kg hektolitske mase, 2 odstotka tujih zrn in primesi ter 13 odstotkov vlage.

Dodatni pogoji za posamezne kakovostne razrede:

- I. razred: najmanj 13 odstotkov surovih proteinov in ima sedimentacijsko vrednost najmanj 40,

- II. razred: najmanj 11,5 odstotka surovih proteinov in sedimentacijsko vrednost najmanj 30,

- III. razred: najmanj 10 odstotkov surovih proteinov in sedimentacijsko vrednost najmanj 18.

3. pogoji prevzema:

- stroški sušenja: pšenico, ki vsebuje več kot 13 odstotkov vlage, je treba sušiti; stroške sušenja pa si polovično delita kupec in prodajalec in so za vsak odstotek vlage 0,03 din/kg;

- marža: 0,12 din/kg;

- plačilo: v 15 dneh po prevzemu.

Zahteve za denacionalizacijo

Nekdanji lastniki se oglašajo

Povojni lastnik stavbe v Radovljici, v kateri je zdaj izobraževalni center cestnih podjetij, živi v Švici in zahteva za nacionalizirano premoženje odškodnino.

Radovljica, 20. julija - Premožensko pravna služba radovljiske občinske skupščine je doslej prejela 24 zahtevkov za denacionalizacijo. Predlagajo zahteve za vrnitev stavb, nekaj pa se jih nanaša tudi na kmetijska zemljišča in gozdove. Upravni organi so za zdaj nemočni, zahtevke lahko le evidentirajo in zbirajo, sicer pa čakajo zakonodajo in druge predpise. Rešujejo lahko le primere, za katere je ugotovljeno, da so bile napake v postopku; sicer pa jim pred ne-davnim sprejeti "zakon o moratoriju" prepoveduje do 31. decembra letos poleg poseka lesa tudi promet z lastniško spornimi družbenimi kmetijskimi zemljišči in gozdovi, do 30. junija prihodnje leto pa tudi promet z drugimi nepremičnimi, s katerimi razpolagajo družbenopolitične skupnosti.

Zupnijski urad Radovljica, na primer, je na premožensko pravno službo naslovil zahtev za vrnitev nacionaliziranih (delov) cerkvenih stavb in za vrnitev 54 hektarov kmetijskih zemljišč in gozdov, ki so bili Cerkvi z agrarno reformo 1946. leta odvezeti v Radovljici in okoliških vaseh Podhom, Kamna gorica, Lancovo, Begunje, Doslovče, Mošnje, Zasip, Blejska Dobrava in Spodnje Gorje. Oglasili so se tudi nekdanji lastniki Avguštinove gostilne v Radovljici, ki je prešla v "SLP" (splošno ljudsko premoženje) 1951. leta na podlagi odločbe predsedstva republike vlade.

Za zdravje ljudi

Preveč dobrot ...

Holesterol je substanco, ki spremja dobrote na krožniku. To je tvar, podobna maščobam, ki jo vsebujejo živilskega izvora v različnih količinah. Holesterol med prebavo prehaja z ostalimi maščobami iz čревesa v kri. Ta jih odpremi v jetra, kjer se holesterol delno spremeni v žolčne kislino, ki imajo pri presnovi maščob

Obenem pa človeški organizem sam gradi holesterola iz drugih sponjin. Holesterol je izhodiščni material za vrsto živiljenjsko važnih sponstanc in ga zasledimo v koži, možganah, nadledvičnih žlezah, jajčnikih, vratnic ter v krvi. Količina zaužitega holesterola naj ne bi presegla 300 miligramov dnevno (0,3 grama). Pri naših prehrabbenih navadah pa ga povprečno zaužijemo od 500 do 700 miligramov dnevno.

Če redno konzumiramo preveč holesterola, se ta kopiči v jetnih celicah, narašča pa tudi njegova vsebnost v krvi. S tem narašča tudi nevarnost, da se holesterol odslaga v stenah ožilja (arterioskleroz).

Tabelia vsebnosti holesterola v miligramih na 100 g živila:

Meso in jaja	Pecivo in testenine	
govedina - ledvična</td		

TA MESEC NA VRTU

Dišavnice

Koper je dišavnica, ki dozoreva avgusta, zato mu julija zadnjič pognojimo.

Ves mesec nabiramo **baziliko** za sušenje. V kuhinji je bazilika zelo uporabna začimba, zato nabirajmo dovolj sveže rastline že poleti. Ko začenjajo rastline cveteti, je najboljši čas za žetev. Takrat je v rastlinah nakopičenih največ aromatičnih snovi. Da se te snovi tudi čimbolj ohranijo, moramo rastline hitro posušiti. Nizko pri teh porezane rastline povežemo v manjše šopke in jih obesimo v senčnem, a zračnem prostoru. Kdor pa nabira samo listje, ga mora sušiti na rešetu. Suha stebla bazilike osmukamo, drobir pa shranimo v zaprtih posodah na temnem mestu. Porezana gredica bazilike še enkrat odžene, če ji dognojimo.

Vrtno krebuljico lahko sejemo tudi še julija. Tako bomo imeli vedno dovolj sveže začimbe. Na m2 vrtne površine ne potrebujemo več kot 1 g semena. Sejemo v 15 cm med seboj oddaljene vrste, pri tem pa pazimo, da je seme pokrito le s prav tanko plastjo zemlje.

Kumina največkrat dozoreva proti koncu julija. Zrele kobule je treba takoj pospraviti, sicer seme odpade in se porazgubi. Zrelost kumine je veliko odvisna od vremena, zato glejmo, da ne zamudimo pravega trenutka. To je takrat, ko se začno semena rjavkasto barvati. Pri vrtnem pridelovanju kumine v jutranji rosi porežemo s škarjami dozorele kobule in jih takoj spravljamo v primerno posodo - ali pa kar naravnost v žep predpasnika. Nato pustimo plodove dozoreti in posušiti kje v senci s razprosterti ponjavi. Prostor mora biti zračen in suh; da ne začne seme plesniti, ga med sušenjem večkrat premešamo in preobrnemo. Ko je kumina popolnoma suha, kobule omanemo in ločimo semena od polomljenih ostankov pecljev ter morebitnega zdrobljenega lista. Če nimamo na voljo primernega gostega sita, si lahko pomagamo z vodno kopeljo: zmes kumine in nezačelenih ostankov vsujemo v posodo s čisto vodo in nekajkrat premešamo. Zrna kumine so težja in takoj pada na tla posode, vsi drugi deli pa splavajo na vrh in jih z vodo vred odlijemo. Popolnoma čisto seme kumine razprostremo na čisto tkanino, hitro posušimo in spravimo.

Majaron prvič porežemo, brž ko se razvijejo prvi cvetni popki. Pri spravilu majarona ravnamo enako kot pri baziliki. Tudi pri majarunu lahko posmukamo samo lističe s stebelic, to pa najbolje storimo takrat, ko so šopki porezanih stebelc že popolnoma suhi. Suh majaron spravimo v dobro zaprtih posodah, da ne gre v izgubo aromatičnosti.

Če porežemo julija stebla **poprove mete**, lahko do jeseni računamo še z enim pridelkom.

Drobnjak zahteva po vsaki rezi ne samo mnogo vode, temveč tudi nadomestilo za porabljenne hranilne snovi. Čeprav drobnjaka trenutno ne potrebujemo, ga moramo odrezati, ko opazimo, da se začenjajo prikazovati cvetni popki. Tako se ne utegne razviti seme, ki nam navadno prav nič ne koristi.

Še neolesene poganske **pelina** nabiramo za sušenje, preden začnejo cveteti. Porezane zelnate poganske zvezemo v manjše šopke in jih obesimo v senco, da se popolnoma osušijo. Nato posmukamo z njih liste, drobir pa spravimo v dobro zaprte posode.

Izreden dan v Prešernovi šoli

Ob koncu pouka so učitelji iz osnovne šole Franceta Prešerna v Kranju skupaj z učenci pripravili zares imeniten dan šole. Razstavili so vse, kar so čez leto vrednega naredili, predstavili vse šolske in izvenšolske dejavnosti, učenci so spekli tudi različna peciva in jih prodajali.

Prvič pa so staršem in šolarjem tudi pokazali, kakšne knjige bodo potrebovali za naslednje šolsko leto. Na stojnicah zunaj šole so rabljene knjige lahko tudi kupili.

Morali bi videti gnečo za šolo, kjer so bile stojnice in je igral ansambel in celo zaplesala folklora! Dan, drugačen od

navadnega, ki ga bodo tako učenci kot učitelji pomnili, je izredno uspel. - Foto: D. Dolenc

Filmska nagradna uganka

Barona Muenchausna seveda dobro poznate tudi kot Lažnivega klukca, o čemer so nas prepričali vaši odgovori na nagradno uganko. Po dve zastonj vstopnici za ogled katerekoli filmske predstave v dvoranah Kino podjetja Kranj je žreb tokrat prisodil Poloni Strajnjar z Jelenic, Tomšičeva 70, in Ani Zupanec, Kranj, Retljeva 10. Čestitamo, karte pošiljamo po pošti.

Ta teden bodo v kranjskem kinu začeli vretti slovenski film **Batman**, v katerem igrajo glavne vloge Jack

Nicholson, Michael Keaton in Kim Basinger. Batman je neke vrste odgovor na Supermana, sicer pa ste o njem lahko že veliko prebrali in slišali, tako da vam ga podrobnejše ni treba predstavljati. Vsekakor je prav primeren za popestreitev počitnic.

Zdaj pa še nagradno vprašanje. **Kje v Kranju je vsak petek zvečer letni kino?** Odgovore pošljite do 2. avgusta na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - za nagradno uganko Iz šolskih klopi. Izžrebanca si bosta lahko (v spremstvu) ogledala enega od filmov, ki ga bo predvajalo Kino podjetje Kranj.

Kaj bomo kuhal ta teden

Ponedeljek: enolončnica iz stročjega fižola in mesa, kompot iz marelice in jagod.

Torek: jetra v omaki, pire krompir, kumarična solata.

Sreda: krompirjeva juha, postriki v mandelinji, mlad krompir z zeliščnim maslom, paprika v solati.

Četrtek: vampi s paradižnikom (svež olupljen paradižnik), krapki s smetano.

Petak: zajčja obara, žlikrofi, borovničeva pita.

Sobota: paradižnikova juha z rižem, nadevana svinjska zarebrnica, bučke v omaki s smetano.

Nedelja: gobova juha s smetano, nadevane pečene teleće prsi, mlad krompir, stročji fižol v solati.

Postriki z mandelinji:

6 postriki, sol, poper, sok limone, 3 žlice olja, žlica presnega masla, 5 dag olupljenih in na rezance narezanih mandelinov.

Očiščene in v krpi osušene postriki posoli in popopraj, povajlaj v moki in peci v vročem olju z dodatkom masla, pečene zloži na ogret krožnik, na ostali maščobi pa rumeno prepraži zrezane mandelinje in jih potresi po ribah.

Dober tek!

Svetuje Jože Zalar, šef kuhinje v hotelu Creina v Kranju

Osvežimo se v pasji vročini

Ledene sanje

Vzemimo 4 olupljene zrele marelice, 2 jedilni žlici jogurta in sok od pol limone. Vse skupaj zmešamo v mešalniku in zlijemo v kozarec. Zdaj dodamo 1 marelico in vanilijev sladoled. (za 1 osebo)

Regata

Vzamemo 10 cl češnjevega soka, 6 cl ananasovega soka, sok pol limone in eno čajno žlico grozdnega sladkorja. Vse skupaj ulijemo v kozarec in dodamo ledene kocke, ki smo jih naredili iz češnjevega soka. Okrasimo z gratiniranimi češnjami, koščki ananasa in lističi mente.

Sončni žarek

8 dl soka črnega riveza, 8 cl pomarančnega soka in 1 čajno žlico medu zmiškamo. Dodamo ledene kocke, ki smo jih naredili iz pomarančnega soka. Zmešane sokove ulijemo v kozarec in poljubno dolijemo z mineralno ali navadno vodo.

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Naši uspehi na tekmovanju mnogoboja

Člani ekip smo se zgodaj zjutraj zbrali na Zlatem polju. Odšli smo na tekmovanje občinskega mnogobojja medvedkov in čebelic. Vsi smo bili zelo nestрпni, kajti panoge mnogobaja so na tekmovanjih zelo zahtevne.

V gozd smo odšli nabirat dračje za postavljanje ognjev. Vsi člani ekip smo se postavili ob kuriščih za postavljanje piramide. Nam je v hipu zmanjkalo drobnega dračja za gnezdece ognja. Člani komisije so nam zato dali nižjo oceno za kvaliteto dračja. Na znak smo začeli postavljati piramide. Seveda je bila naša piramida na zunaj zelo lepa, le v sredini ji je manjkalo drobnih vječic. Vsi smo na znak zakurili dračja v gnezdecu, od koder se je plamen razširil na zgornje plasti dračja v piramidi. Toda, žal, našen je zagorel, ker se plamen ni mogel dvigniti do vrvice, nad katero bi moral goreti še tri minute.

Naslednja panoga je bila postavljanje šotorjev na Zlatem polju. Razgrili smo šotorke in jih povezali z vrvico. Na zadnji steni smo pritrdirali še trikotno šotorko - sendvič. Zvezane šotorke smo podprtli s palicami. Te smo z vrvicami pritrdirili na zabitke količke. Stranske stene smo skozi vogalne obročke pritrdirili ob zemljo. Čas nam je hitro potekel, zato nismo dobili točk. Kvaliteta postavljanja je bila sicer zadovoljiva, toda sodnik naše kvalitete in truda ni upošteval in nam dal najnižjo oceno.

Pomerili smo se tudi v streljanju z lokom. Naše puščice so uspešno pristajale na najvišjih številkah tarče. Tako smo naše uspehe povečali.

Taborniki moramo znati premagovati ovire v naravi, zato smo svoje spremnosti preverili na premagovanjih ovir. Zares smo bili uspešni, saj nismo dobili kazenskih točk.

Tekmovanje smo zaključili z orientacijskim pohodom po gozdu. Smeri pohoda od KT na KT smo hitro našli in najbolje rešili naloge iz programa preizkušenj in večin za tretjo starostno skupino.

Med nami je tekmovala skupina sosednjega taborniškega odreda, vendar so bili za več kategorij tabornikov starejši, zato se je naš uspeh zelo znižal. Menimo, naj se organizatorji tudi na občinskih tekmovanjih držijo republiških sklepov za organiziranje tekmovanj v mnogoboju medvedkov in čebelic, kakor tudi vseh drugih tekmovanj.

Tabornica Tina Kapetanovič, Lizika iz družine Hitre veverice

Življenje

Hodim po poti.

Neprehodni?

Vse polno preprek,

zaviti v zlat papir,

se znajde pred nogami.

Bom sploh prišla tja,

kamor grem?

Barbara Šprajcar, 8. r. OŠ Staneta Žagarja Kranj

Počitnice

Sola kmalu bo minila in čas počitnic bo prišel, spričevalo bom dobila, očka ga bo močno vesel.

Potlej pa na morje se odpravim, še prej kolege pozdravim, se od njih poslovim, nato na počitnice hitim.

Kjer bom, se bom spočila, na solo najbrž pozabilo, družbo dobro bom dobila, ko v daljne kraje se bom vozila.

Disco ples pa družba taka, seveda mi ne ustreza vsaka, me kmalu spravila bo s tira, očka se že zdaj sekira.

Jaz pavem, da ni bojazni, saj na dopustu ni prikazni, le malo žurke si želim in očku se močno smejam.

Valerija Mohar, 6. c r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Iz šole

za življenje na Stenjaku

- Stenjak je majhen otok v Brionskem otočju. - Luka
- Včasih so kamnoseki na tem otoku lomili skale. - Domen
- Še zdaj je tam samo kamenje, cest sploh ne poznajo. - Mitja
- Na Stenjaku se dobro počutim. - Roman
- Hrana je dobra in morje je toplo. - Matevž
- Voda je preveč slana. - Robi
- Hrana je zelo zanič. - Rok
- Naučila sem se skakati na glavo. - Špela
- Kopanje mi ni všeč, ker ne smemo veliko časa plavati po svetu. - Brigita
- Dan na Stenjaku hitro mine. - Simon
- Tukaj mi je dolgčas. - Tomaž
- Pogrešam mamico, očja in sestrico. - Žana
- Sale v naravi (pouk v naravi) so zanimive. - Ana
- Nagajam in ciljam galebe. - Gorazd
- Ni v redu, ker me Gorazd ne pusti pri miru. - Florjan
- Tovariš, ki nas uči plavati, mi je zelo všeč. - Jure
- Najbolj se veselim večerne proste ure, ko gremo v Fazanov gaj. - Petra
- Na pomolu lovimo ribe. - Klemen
- Vsak dan moram lepo postiljati, da je vse v najlepšem redu. - Martina
- Spim drugače kot doma. - Štefan
- Po deveti uri zvečer mora biti mir. - Srečo
- Komaj čakam, da pride domov. - Janja
- Drugačno življenje in nova spoznanja so prava šola za življenje. - Razredničarka

Nič več 4. b r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Tenis

Dobra igra veterank in veteranov

Kranj, julija - Na teniških igriščih na stadionu Stanka Mlakarja je bil TK Triglav Kranj organizator že tradicionalnega odprtga teniškega turnirja za veteranke in veterane kategorij A, B in C, v katerih je skupaj nastopilo devetinpetdeset tekmovalk in tekmovalcev.

V kategoriji veteranč si je prvo mesto zasluženo prigrala članica domačega TK Triglav Mira Grm. Grmova je v finalu brez težav premagala Ljubljancanko Maco Svetlič.

V kategoriji veteranov A, B, in C so prvaki iz Ljubljane in Kranja.

Rezultati - ženske - polfinale - Svetlič : Furlan 6 : 2, 6 : 3; Grm : Mojca Starc 6 : 3, 6 : 2, finale - Grm : Svetlič 6 : 0, 6 : 1; **Veterani A - četrtna** - Trampuš : Andrejaševič 6 : 4, 6 : 4, Kert : Kavčič 6 : 3, 6 : 3; Podobnik : I. Daneu 6 : 3, 6 : 1, Jersan : Por 2 : 6, 2 : 6, **polfinale** - Trampuš : Kert 7 : 5, 6 : 4; Podobnik : Por w. o., finale - Trampuš : Podobnik 6 : 0, 6 : 2; **veterani B - polfinale** - Bedenk : Kocjan 5 : 7, 1 : 6, Aleš : Dornig 1 : 6, 7 : 6, 6 : 4, finale Aleš : Kocjan 3 : 6, 0 : 6; **veterani C - polfinale** - Berdaj : Peter Starc 6 : 0, 6 : 2, Frandolič : Križanec 6 : 3, 6 : 4, finale Berdaj : Frandolič 6 : 1, 6 : 2.

Na letošnjem tradicionalnem odprttem teniškem turnirju za veteranke in veterane je nastopilo devetinpetdeset igralcev kategorije veteranov A, B, C in veteranke. V kategoriji A je igral tudi član TK Triglava, ki je bil organizator turnirja, Stane Kert in prišel je v polfinale. Za vstop v finale ga je premagal poznejši zmagovalec Franci Trampuš (Olimpija). - Foto: G. Šinik

Zmagovalka pri ženskah Mira Grm - »Rekreativni tenis igrat pri TK Triglavu že osem let. Da je to moja športna rekreacija je porok že, da smo športna družina. Hčerki Ana igrat odbojko, Eva plava, mama pa je pri štiriinsedemdesetih letih še vedno aktivna pri kleglanju. Turnir v Kranju ni bil težak in zlahka sem v finalu premagala Ljubljancanko Maco Svetlič. Še naprej bom ostala zvesta teniški igri.«

D. Humer

Uspešen plavalni vikend

Reka, Velenje, Skopje - Minuli vikend je bil docela v znamenju plavanja; na Reki je bilo državno prvenstvo za kadete, kjer so bili najboljši plavalci Ljubljane, plavalci Triglava pa so bili drugi. V Velenju so plavali mlajši pionirji in Krančani so slavili prepričljivo zmago, v Skopju pa je jugoslovanska reprezentanca po šestnajstih letih spet najboljša na Balkanu. Skratka, uspešen plavalni vikend tako za Gorenje kot za državno reprezentanco.

Na kadetskem državnem prvenstvu na Reki je sodelovalo 30 klubov iz vse Jugoslavije s skupaj 138 plavalci in Krančani so bili z osemčlanskim zastopstvom med najšteviljnimi. Radovljčanov pa na Reki ni bilo. Ekipni zmagovalec, Ljubljana iz Ljubljane, je zbral 627 točk, drugi Triglav pa 477. Največ medalj so osvojili plavalci Ljubljane. Triglav pa se je z 12 medaljami (pet zlatih, pet srebrnih, dve bronasti) uvrstil na tretje mesto. Najuspešnejši plavalec je bil Krešo Božikov (Triglav) z štirimi zlatimi, eno srebrno in eno bronasto medaljo, med plavalkami pa je bila najboljša Eva Breznik (Fužinar) s petimi zlatimi in eno srebrno medaljo.

V Velenju pa se je na republiškem prvenstvu za mlajše pionirje zbral 120 tekmovalcev iz 15 slovenskih klubov, med njimi je bilo tudi 36 Krančanov, ki so osvojili 21 medalj, od tega tri zlate, sedem srebrnih in enajst bronastih, poleg tega pa še enaindvajset posebnih priznanj za tekmovalce mlajših letnikov. Triglav je bil kot ekipa najboljši in je zbral 1010,5 točke, drugi je bil Jeklo Branik iz Maribora s 883,5 točkami, tretja pa Ljubljana s 641 točkami. Triglav je dobil tudi prehodni pokal za največji zbir točk (32.386) v predtekovanju za republiško prvenstvo v 50 metrskih bazenih, medtem ko je prehodni pokal za celotno sezono 1989/90 dobil Jeklo Branik iz Maribora za skupni seštevek 65.211 točk (o rezultatah bomo več pisali v prihodnji številki).

V Skopju je Jugoslavija dosegla velik uspeh: osvojila je balkansko prvenstvo in hkrati pobrala tudi največ medalj - skupaj kar 36, od tega 11 zlatih, 16 srebrnih in devet bronastih. Jugoslavija je zbrala 379 točk, Romunija kot druga 307, tretja je bila Bolgarija s 291 točkami, četrta Grčija s 138 in peta Turčija s 131 točkami. Med reprezentanti sta bili v Skopju tudi dve Gorenjki - Krančanec Mojca Jamnik in Radovljčanka Polona Rob. Medalj sicer nista pobirali, vendar sta bili solidni: Jamnikova je bila šesta na 400 m kravl s časom 4:36,21 (zmagovalka Dobrescu iz Romunije je plavala 4:20,05), šesta pa je bila tudi na 800 m kravl s časom 9:23,14, zmagovalka v tej disciplini Romunka Bodin pa je plavala 9:03,76. Polona Rob je bila peta na 400 m mešano s časom 5:09,77 in prav tako peta na 200 m delfin s časom 2:22,77, pri čemer je za zmagovalko Dimitru iz Romunije zaostala 6,95 sekunde.

Ilija Bregar

Na maratonu "Franja" skoraj 2000 kolesarjev

Zadovoljni kolesarji in organizatorji

Letošnji maraton Franja je dokazal, da je med nami vsako leto več ljubiteljev kolesarskega športa, in da ta spominska prireditev najodmevnješa med vsemi.

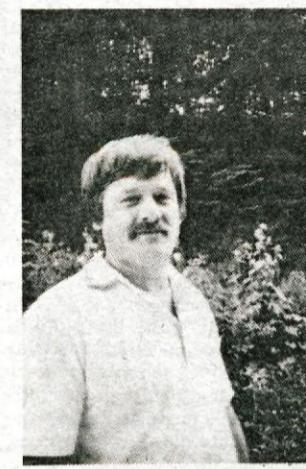
Tacen, Sovodenj, Škofja Loka, 21. julija - Seveda je več kot 150 kilometrov dolga proga primerna le za tiste kolesarje, ki radi kolesarijo vse leto, saj so številnim vzponom kos le dobro pripravljeni. Tega se zavedajo tudi udeleženci maratona, kajti prijavljajo se večinoma le tisti, ki so prepričani v svoje zmogljivosti. Seveda pa so med njimi vselej naši najboljši kolesarji. Tako so bili tudi zmagovalci vsi, ki so pripeljali na cilj nazaj v Tacen, najboljši čas pa je dosegel Rogovec Miro Miškolin (3:17,8).

Sobotna prireditev, deveti kolesarski maraton Franja, ki je največji tekmovalni maraton na svetu, je zbrala (po prijavih) 1680 kolesarjev, peljalo pa jih je precej več. Zato so organizatorji prepričani, da bodo prireditev pripravljali še vrsto let, že sedaj pa se bodo začeli pripravljati na deseto, jubilejno prireditev. Ta naj bi bila najbrž na vrsti že konec junija in ne ob 22. juliju, kot doslej.

Za letošnji maraton je gosto vnačilno, da so kolesarji startali precej hitro, da je bilo ob tekmovalcih na progi veliko spremljevalnih ekip, ki so nudile prvo pomoč, in da so se tekmovalci lahko osvežili ob številnih okrepčevalnicah na poti od Ljubljane do Cerkna, Kladja, Sovodnja, Gorenje vase, Škofje Loke, Jepre in Tacna. Kljub vroči je večina tekmovalcev prišla na cilj, nekatere pa so kasneje odšli še na pot proti Triglavu in na tek okoli Bohinjskega jezera.

Rezultati: moški 15 do 30 let: 1. Miškolin (Rog) 3:17,8, 2. Baloh (Merx Celje), Ravbar (Krka), moški 31 do 45 let: 1. Slak (Mladinska knjiga), 2. Mak (Jub Dol), 3. Zakotnik (Rog), moški 46 do 55 let: 1. Hafner (Turboinstitut), 2. Frelih (KK Franc Peternelj), 3. Kavčič (Rog), moški nad 56 let: 1. Omerzel (Rog), 2. Zerjal, 3. Samec, oba (Adria, Lonjer) - ženske 15 do 30 let: 1. Marjeta Saševic (Krka) 3:22,15, 2. Martina Sajevec (Krka), 3. Kovač (Jub Dol), ženske nad 31 let: 1. Černe (Zadvor), 2. Bregar, 3. Karčun, kategorija gorskih koles: 1. Oblak (Marmor Hotavlje) 3:32,2. Kolesarji pa so na poti morali prevoziti tudi 1600 metrov po neasfaltirani cesti skozi Podjelovo brdo nad Sovodnjem. Tam so jih z bodrenjem pričakali tudi domačini, ki pa so hkrati s protestnimi tabelami pokazali svoje ogorčenje nad dejstvom, da kljub večletnemu oblubljam še vedno nimajo asfalta. "Pobudo za protest ob letošnjem maratonu Franja so dali krajanji na februarškem zboru volilcev, saj se problem asfaltiranja ceste vleče že od leta 1980. Končno je bila cesta v srednjoročnem planu 1986 - 1990. Ta čas so cesto uredili z Idrijske strani, cesta pa je iz občinske prišla v republiško kategorijo. Tako spet ni bilo nič, pa tudi za letos so nam odgovorili, da gradnje še ne bo. Žato smo najprej sklenili, da na maratonu naredimo zaporo, kasneje pa smo se odločili za miren protest s transparenti. Kajti cesta je za nas pomembna, saj je tu 48 kmetij, s katerih se vsak dan vozimo na delo. Če se sedaj ne bo nič premaknilo, potem bomo prisiljeni narediti zaporo ceste," je dejal Franc Peternel.

Krajani pa so se poslušali ob transparente z napisom: "Naša cesta, ogledalo naše občine, Izpolnite že zdavnaj plesnice obljube, Tudi to je Slovenija".

Franc Peternelj

Kolesarji so na več kot 150 kilometrov dolgo pot krenili ob 8. uru iz Tacna. Foto: G. Šinik

Krajani Podjelovega brda so pripravili opozorilni protest. Foto: V. Stanovnik

stavili ob transparente z napisom: "Naša cesta, ogledalo naše občine, Izpolnite že zdavnaj plesnice obljube, Tudi to je Slovenija".

Tenis
Barbara Mulej
zmaguje naprej

Kranj, 22. julija - Barbara Mulej zmaguje in dosega imenitne teniške uspehe na močnih mednarodnih turnirjih. Po uspehu na turnirju v Scibiacu (Italija) je nov velik mednarodni uspeh dosegla na mednarodnem turnirju v Schwarzachu (Avstrija), kjer je bil nagradni sklad 10.000 ameriških dolarjev. Na tem turnirju je bila Krančanka Barbara Mulej spet najboljša. Da se je prebila v finale, je v polfinalu premagala Novozelandčanka Semanova s 6 : 1, 7 : 6, v finalu pa še Avstrijko Armingovo s 7 : 5, 6 : 3. Z dvema zmagama v Italiji in sedaj v Avstriji je Barbara Mulej prišla pod tristotosto mesto na svetovni ženski računalniški lestvici.

Barbara Mulej je že v nedeljo odšla v Zagreb, kjer se je začelo letošnje evropsko prvenstvo za mladince in mlađance do osemnajst let starosti. Barbara igra v kategoriji mlađink do šestnajst let in je po žrebanju v prvem kolu prost.

Na turnirju v Avstriji so nastopile še članice TK Slovan iz Ljubljane Karin Lušica in Zagrebčanka Desković ter članica GR-Branik in Maribora Križanova. Vse tri so izpadle že v prvem kolu.

D. Humer

Roman Kejžar

Bohinjski organizatorji so tek odlično pripravili, vsi tekmovalci pa so na cilju dobili tudi spominsko majico in toplo obrok. Jaka Rozman, ki v Bohinju skrbila za prireditve, je povedala: "Tek smo letos organizirali petnajsti, značilnost zadnjih prireditive pa je, da je na njih vedno več dobrih tekmovalcev, ne le rekreativcev in tabornikov. Na tek pridejo tudi tuji in zamejci, sodelujejo pa tudi bohinjski gostje. Letos je bilo prijavljenih 182 tekmovalcev, mislim pa, da so vsi prišli tudi skozi cilj. Zanimiva prireditve, ki jo pripravljamo prihodnjo soboto, 28. julija, pa je 1. triton Bohinj 90, ki se bo začel ob 17. uri, zanj pa je prijavljenih že okoli 70 tekmovalcev. Prihodnjo nedeljo bo v Danici Živ Žav, ki je namenjen najmlajšim, čez štirinajst dni pa bo v Bohinju Kmečka ohjet z vasoovanjem."

Rezultati: Kejžar (34:50,4), Urh (36:12,8) Dolenc (36:37,5), ženske Grm (45:41,2) ● V. Stanovnik, slike: G. Šinik

Tek okrog Bohinjskega jezera

Najhitrejši Roman Kejžar

Na tradicionalnem teku okrog Bohinjskega jezera se je zbralo skoraj dvesto tekacov, Roman Kejžar pa je dosegel rekord proge, saj je za 12 kilometrov porabil manj kot 35 minut.

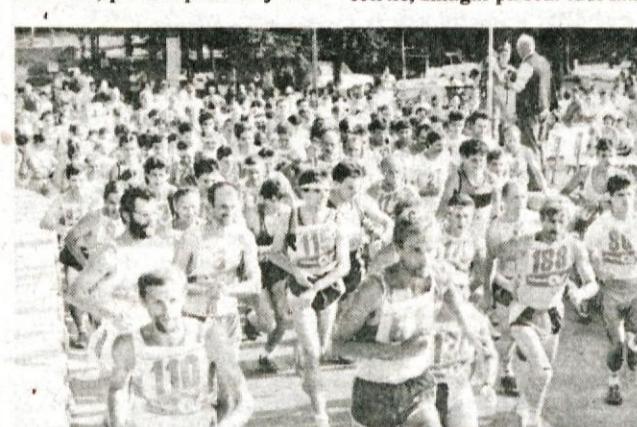
Bohinj, 21. julija - Organizatorji 15. taborniškega teka okrog Bohinjskega jezera so odlično izpeljali tekovanje, ki je že vrsto let namenjeno tako tabornikom kot rekreativcem, udeležujejo pa se tudi nekateri tekmovalci.

Te dni je v Bohinju vsak dan več gostov, ki najdejo obilo možnosti za sprehode, plavanje, vožnjo s kajaki in kanuji, pa tudi za razvedribo. Minuli konec tedna pa so se ob hotelu Jezero zbrali tudi številni ljubitelji teka, ki so se kljub vročini pogumno podali na pot okrog jezera. Dobre pol ure kasneje je bil na cilju že prvi tekmovalec, ki je dosegel najboljši čas vseh dosedanjih tekov. Roman Kejžar, doma iz Spodnjih Danj pri Sorici je na cilju povedal: "Tu v Bohinju sem na pripravah s trenerjem Svetlanom Vučićem, pripravljam pa se na Balkansko prvenstvo, kjer bom tekmoval v maratonu. Proga mi je zelo všeč, pa tudi poznam jo do-

Jaka Rozman

bro, saj sem letos sodeloval že četrtič, zmagal pa sem tudi lani.

Na štartu v Ribčevem lazu je bilo skoraj dvesto tekacov.

VIDOTEKA

Zadeva Elan kmalu pred sodiščem

Kranj, 20. julija - Namestnik javnega tožilca iz Kranja Janez Hočvar je v petek seznanil novinarje s svežimi novicami v zvezi s potekom zadeve Elan. Novost je, da je tožilstvo kranjskemu temeljnemu sodišču poslalo obtožnici zoper Kodra in Aljančiča, bivša prva moža Elana. Sodišče ju bo vročilo obdolžencemu, ki imata možnost ugovora, na podlagi tega sta obtožnici bodisi vrnjeni tožilstvu bodisi sodišče po zavrnjenem ugovoru v določenem času razpiše glavno obravnavo. Za primer je pristojno temeljno sodišče v Kranju, lahko tudi njegova enota v Radovljici.

Obtožba torej bremenii Koda, da je v Celovcu podpisal zastavno pogodbo z Zvezo slovenskih zadruž, po kateri naj bi Elan v Avstriji s 6,7 milijona šilingov jamčil za kredit Uroša Aljančiča in njegovega švicarskega partnerja jugoslovenskega rodu Mladena Širola. Prvi naj bi dobil 3,5, drugi pa 3,2 milijona šilingov kredita v omenjeni zadruži. Aljančiču pa

obtožnica nalaga odgovornost za napeljevanje k temu dejaniu. Koder je obtožen tudi uničenja poslovnih listin, dokumentacije o deviznem poslovanju s temovalci. Za očitana kazniva dejanja, ki jih bo moral seveda dokazati sodišče, je zagrožena zaporna kazen do 5 let (neupravičena uporaba, prav tako napeljevanje k njej), oziroma za ponareditev ali uni-

čenje poslovnih listin od 3 mesecov do 5 let. Očitno omenjeni obtožnici nista edini v zadevi Elan, saj so nam na tožilstvu povedali, da pripravljajo še nekaj novih ovad.

Na kranjskem sodišču pa so v petek novinarjem povedali še nekaj novosti. Elan je namreč dal uraden predlog za prepovod odsvojitve in obremenitve Aljančičevih nepremičnin (dvih stanovanjskih objektov, enega od teh še v gradnji) in premičnin (avtomobila, deviznih hranilnih vlog). Sodišče je izdalo začasno odredbo za prepovod odsvojitve obeh stanovanjskih objektov, ker njuna vrednost ustreza višini v Avstriji najetega kredita, za premičnine pa predlog zavrnilo. Na

odločitev sodišča se je Aljančič pritožil, za njim pa tudi Elan, zato je zdaj dokument na višem sodišču.

V petek opolnoči se je iztekel tudi rok v postopku prisilne poravnave. Kot so nam določeni povedali na sodišču, so določili prejeli 198 upniških zahtev, medtem ko nam o znesku terjatev še niso mogli nicaesar povedati. In še beseda o obstanjanju muenchenske in drugih Elanovih firm v tujini, za katere sedanjí prisilni upravitelj Elana trdi, da zanje ni vedel. Kot smo namreč zvedeli iz dobri obveščenih virov, so bile menda vse registrirane pri zveznem sekretariatu za gospodarske odnose s tujino! ● D. Z. Zlebir

Podjetje Janus za mirnejše spanje

Že okradeni najboljše stranke

Kranj, 23. julija - Zadnjic smo bolj na splošno pisali o zaščiti hiš in stanovanj pred vložilci, tokrat smo obiskali enega od projektantov, izdelovalcev in serviserjev alarmnih sistemov, Tomaža Hribarja iz Janusa, zasebnega podjetja za računalništvo in elektroniko v Kra-

Njihov program zaščite manjših prostorov pred nezaželenimi obiskovalci vsebuje mikroprocesno elektronsko ključavnico s šifratorjem in magnetno reed stikalo za vhodna vrata, detektor loma stekla za okna, infrardeči in mikrovalovni detektor za varovanje sob in hodnikov ter avtomatski telefonski pozivnik, ki jim na željo naročnika dodajo še alarmni napravi za odkrivanje plina in izlitja vode ali video kontrol-

no alarmno napravo. Naprave za večje objekte sestavljata mikroprocesna centrala s tipkovnico ali ključem in hišna alarmna centrala. Razen tega imajo v Janusu tudi zastopstvo za celoten program avtomobilskih alarmov italijanskega proizvajalca.

»Podjetje bo septembra staro eno leto. Zaposleni smo trije, pomagajo nam zunanjí sodelavci. Nekatere dele alarmnih sistemov uvažamo, večinoma pa so iz lastne proizvodnje. S signalno

tehnično zaščito pokrivamo vso Slovenijo. Zdaj si utiram pot v Kvarner, naš cilj pa je vsa Jugoslavija, saj ugotavljamo, da so se v zadnjem času pri nas podobna podjetja dobesedno razvetela. Naše vodilo in, če lahko tako rečem, prednost je kvaliteta. Reklamacije so sila redke. Za dve naši centrali smo pridobili atest Fakultete za elektrotehniko in računalništvo,« je med drugim povedal Tomaž Hribar.

Pred vložilci zavarujejo

podjetja, lokale, hiše. Zasebnički jih, žal, najpogosteje poiščejo šele takrat, ko so že bili okradeni. Takrat tudi ne sprašujejo za ceno. Najbolj enostavni sistemi stanejo od 400 do 500 mark, nekako najprikladnejši za hiše okrog tisoč mark, so pa seveda tudi zahtevnejši in dražji. Za vse dajejo enotno garancijo, testiranje opravljajo prek računalnika. Svarijo pred ceneno »plažo«, ki prihaja iz Hongkonga in Tajvana. ● H. Jelovčan

NA SONČNI STRANI ALP

Vodnogospodarska soglasja

Tržič, julija - Služba za varstvo okolja pri Osnovnem zdravstvu Gorenjske ugotavlja, da obrti, ki onesnažujejo vode, včasih tudi s težkimi kovinami, vedno nimajo soglasje Vodnega gospodarstva Gorenjske. Občinske skupščine si kljub opozorilom ne prizadevajo, da bi kršilce ustavile, svojega ne opravijo niti inšpektorji; če že kaznujejo kršilce, so kazni smešno nizke, da se jim bolj izplača plačevati kazni, kot urediti čistilne naprave.

Na zadnji seji tržičkega izvršnega sveta so odborniki spreverorili o svojih vodah, k čemur jih je spodbudila dipl. ing. Bernarda Podlipnik iz gorenjske Službe za varstvo okolja. Tržičnom je pocítila, da dva največja zasebna obrtnika - onesnaževalca tržičkih voda, galvanika Perne iz Loma in Romihova barvarna, še vedno delujejo brez soglasja Vodnega gospodarstva. Težke kovine, ki so jih pred časom našli v Lomščici, so po vsej verjetnosti prišle prav iz galvan.

Vinko Perne iz Loma, je povedal, da je njihova galvanika že tri mesece v remontu in da po načrtih Inženiringa Kranj urejujejo čistilno napravo, izboljšali pa bodo tudi sam tehnološki postopek; prihodnje bodo le nikliali in kositrili, opustili pa vse kromate in cianide. Vodnogospodarska inšpekcija je dala soglasje k projektu. Ko bo Pernetova galvana jeseni spet stekla, ne bo več bojazni za onesnaževanje lomskih voda.

S Pernetovo galvanovo bo rešen samo en tržički problem onesnaževanja voda, čaka pa jih še veliko. Ne le zasebniki, vsako podjetje po svoje onesnažuje in prav bi bilo, da bi temu problemu posvetili kar največ pozornosti. Zasebne obrti in podjetništvo bo, kaže, vzpostavijo tudi v Tržiču in okolici, in izvršni svet in skupščina občine bi morala bedeti nad vsakim posebej; dokler obrtniki oziroma podjetnik nima resnično vseh soglasij, naj občina ne dovoli obratovanja. Konec končev je tudi tržičko naravno okolje le v rokah Tržičanov samih: kakor bodo gledali nanj, takšnega bodo imeli, takšnega bodo pustili svojim vnumkom. ● D. Dolenc

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Pohotnež na stopnišču

R. H. z Janeza Puharja je razburjena zatožila neznanca, ki jo je na stopnicah napadel, otipaval in jo nagovarjal k spolnim odnosom. Na srečo ji hujšega ni storil, čeprav mu je "nekaj" kljub zgodnjem popoldanski uru očitno zelo nagajalo. Za pohotnežem poizvedujejo.

Ti, ti, možiček

T. z. s Trstenika ima svojega moža najbrž čisto rada, ko je trenen. Neki dan popoldne pa ga je alkohol tako preobrnil, da je doma razgrajal. Takšen ženki ni bil všeč in je poklicala policije, da bi ga umirili. Tudi njim ni najbolje uspelo, zato so ga odpeljali s seboj na streznitev, potem pa ga pa še prijavili sodniku za prekrške.

Oba iz enakega testa

Ko je R. B. iz bloka na Planini potožila, da njen najdražji S. T. doma razgraja, so možje v modrem seveda brž prihiteli na pomoc. A ugotovili so čudno stvar. On in ona sta se zagreto pretepal. Našli so salomonško rešitev; oba bosta morala na izpraševanje k sodniku.

Zenska omagala pred vratim

Nekaj po polnoči je neznanec sporočil na policijo, da pred vodom v blok na Tuga Vidmarja leži neznanata ženska. Policiji so ugotovili, da je pijnata kot čep in ji pokazali pot domov.

Krivo obdolžila brata

V. B. iz Bavdkove ulice je poklicala na pomoč, češ da jo brat J. pretepa. Policiji so ugotovili, da ženska pretirava in da sta se z bratom samo grdo sprila.

Prijateljici razlil oko

Nasilnici S. H. je stari znanec policije, zato je tokrat ne bo odnesel sam s sodnikom za prekrške. Res pa se je tudi močno spozabil. Prijateljico V. P. je tako pretepel, da se ji je razlilo oko in so jo morali peljati v Klinični center. Nasilnica so priprili, sledi kazenska ovadba. Upajmo, da ga ljubeča V. P. ko se pozdravi, ne bo preveč goreče zagovarjala in nastavila še drugega očesa.

Družno k sodniku za prekrške

V bloku na Staneta Rozmana so se ob pol desetih zvečer pretepali stanovalci. Policiji so ugotovili, da sta se stepila mladoletnica M. S. in D. B., nakar se je v sinovo bran pestmi postavil še oče M. B. Vse tri razgrevete bo vzel v roke sodnik za prekrške in jih podučil, da je dober sosed dostikrat več vreden kot žlahta.

Ponorel zaradi televizorja

V samskem domu na Zlatem polju je okrog dveh podnevi pijan razgrajal Z. B. in skozi okno vrgel dva televizorja. Nič čudnega, ko pa sta bila oba pokvarjena, denarnica za novega pa pretenka. No, opravičilo pri sodniku za prekrške najbrž ne bo prida zaledlo. Namente da zapravlja za pijačo, naj bi možak varčeval za nov televizor!

KRONIKA

UREJA: HELENA JELOVČAN

Priletni vozniki

Pred dnevi je 88 let star možak na motorju v Žirovnicu izsilil prednost vozniku osebnega avtomobila. Na srečo ga je avto samo opazil. Ko so miličniki preverjali njegovo vozniško dovoljenje, so rahlo presenečeni ugotovili, da je zdravnik kljub visoki starosti pristal na podaljšanje veljavnosti.

To je samo eden od svežih primerov sicer ne tako redkih nešreč, v katerih so kot povzročitelji udeležni priletni vozniki. Pravila jih res dovoljujejo, da sedejo v avto ali na motor in se vrnejo v prometno reko, če medicina presodi, da to lahko storijo brez nevarnosti zase in za druge. A prav ob tem zadnjem primeru lahko podvomimo, ali se medicina resnično zaveda možnih posledic, ko priletnim voznikom dovoljuje sedati za krmilo. Zgolj pregled vida, sluha in refleksa v kolenu je najbrž premalo za takšno odgovorno odločitev. Če že vozniki sami nimajo dovolj pameti in precenijo lastne sposobnosti, bi vsaj od zdravnikov pričakovali tehtno presojo.

Naše ceste so slabe, promet iz dneva v dan gostejši. Ne gre samo za nesrečne in možne nesreče, ki bi jim botrovala zmanjšana sposobnost ostarelih voznikov. Kolikokrat, zlasti ob nedeljah, srečujemo (pre)stare voznike na celu dolgih kolon, ki se po polžje premikajo naprej! Mlajši vozniki za njimi postajajo nervozni, hujšajo, silijo v prehitevanje, izzivajo usodo. Krivi so seveda neučakanci, ne počasneži... ● H. Jelovčan

SEDEM DNI

Ljubljanski alpinist omahnil

Mojstrana, 19. julija - V Nemški smeri Severne triglavskie stene je dopoldne omahnil 30 metrov po skalah 20-letni ljubljanski alpinist Gregor Gregorič. Njegov spletalec Miha Deranc je na varovališču zadržal padec in takoj pomagal Gregoriču. Padec je videl eden od mojstranskih reševalcev, ki je tedaj vstopal v Slovensko smer. Spletal je do naveze Ljubljancanov, njegova prijatelja pa sta odhitela do telefona v Vratih. Ponesrečenec je pomagal dr. Janko Kokalj, nakar ga je helikopter odpeljal v jesenisko bolnišnico.

Utopitev v Blejskem jezeru

Bled, 22. julija - Okrog 12. ure je oče Shensi Rečica s Kosovo, začasno stanujoc na Godešču, pripeljal svoje tri mladoletne otroke na kopanje v Blejsko jezero. Najstarejša hči Shqiponija, roj. 1979, učenka osnovne šole v Lipljanu, se je, čeprav neplavalka, neopažena oddaljila od obrežja. Pogrešili so jo okrog pol štirih. Utopljeno so deset metrov od obala in tri metre globoko na dnu jezera našli potapljači Franc Goltez iz Tržiča, Jani Mohorič iz Kranja in Jože Kralj z Bleda.

Z golfom v juga

Podreča, 20. julija - Ob 21.25 je Maksimiljan Hrvatin, roj. 1947, iz Škofje Loke z golfom vozil po lokalni cesti Medvode-Mavčice-Labore. Na Podreču je zapeljal prek desnega roba ceste in nato trčil v avto Saše Jerala, 1971, s Podrečem, ki je na stranski cesti čakala, da se vključi na lokalno cesto. Hrvatinov golf je trčil v levi bočni del juga, ki ga je odbilo desno v betonsko ograjo. Ta se je zrušila. Vozilo je z zadnjim delom odbilo prek ograje, s prednjim je obstalo na njej. V nesreči je bila hujšanjena voznica Jerala, njen sopotnik Peter Sajovic, 1965, s Milake in Hrvatin pa lažje. Za Hrvatina so odredili pregled krvki.

Halo, 93

Kranj, 23. julija - Kljub poletni pripeki kranjski poklicni gasilci minule dni niso imeli pravega dela z ognjem. Upajo, da bo tako še naprej in opozarjajo ljudi, ki se odpravljajo do doma na dopust, naj zaradi večje varnosti izklopijo električni tok iz televizorjev in drugih aparativov, vsem, ki jih mika kurjenje v naravi, pa svetujejo skrajno previdnost.

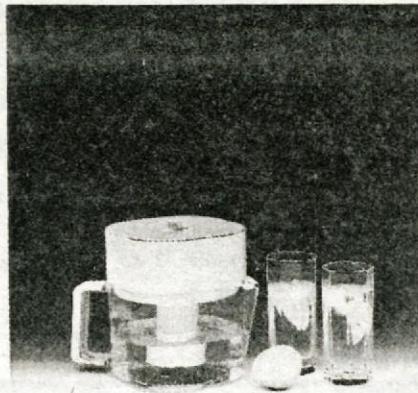
In kaj so kranjski gasilci minuli teden počeli? Opravili so šest prevozov vozil v okvari, v torek pomagali v prometni nesreči pred Šeširjem v Škofji Loki, v sredo na Rupi in v petek na Podreču. V četrtek so v Jenkovi ulici odpirali vrata v stanovanje, na katerih se je odlomila kljuka. ● H. J.

Kršenje prometnih predpisov na Linhartovem trgu v Radovljici

Radovljica, 18. julija - Linhartov trg predstavlja staro mestno jedro Radovljice. Na začetku trga stoji prometni znak, ki prepoveduje vožnjo skozi trg za vsa vozila. Pogled na številne kolesarje, motoriste, osebna vozila in tovornjake, ki vozijo skozi trg ali pa so tam parkirani, pa pove, da prometni znak voznikom sploh ne upoštevajo.

Mnenje številnih obiskovalcev Linhartovega trga je, da se miličniki premalo zmernijo za to kršenje prometnih predpisov. Komandir radovljiske postaje milice Drago Kršelj je pojasnil, da miličniki nikakor ne tolerirajo prometnih prekrškov v starem mestnem jedru. Nadzorujejo celotno območje Radovljice, Bleda in Bohinjske Bistrike in opravljajo številne naloge, ki imajo prednost pred preprečevanjem in kaznovanjem vožnje in parkiranja na nedovoljenih mestih, čeprav so v zadnjem času izvedli tudi nekaj uspešnih tovrstnih akcij. V času turistične sezone pa je prvotna nalogičnikov informiranje turistov in usmerjanje zgoščenega prometa. Poleg tega je treba upoštevati dejstvo, da ima kar 82 občanov dovolilnice za vožnjo po starem delu mesta, kjer pa je prostora le za parkiranje kakih trideset osebnih vozil. Zaradi tega prometni znak ne služi svojemu namenu, t. j. razbremenjevanju prometa na Linhartovem tr

BISTRA OSVEŽUJOČA VODA IZ FILTRA LIBELA KRISTAL

**popoln sistem filtriranja
v enem samem vrču**

NOVO na našem tržišču!

LIBELA

CELJE

tel. (063)32-624

**MERKUR
KRANJ**

**V TOPLIH POLETNIH DNEH
POMISLITE NA MRZLE ZIMSKE NOČI**

Ne moremo vam zagotoviti, da sneg pozimi
bo, lahko pa vam zagotovimo ugodne cene
pri nakupu opreme za centralno ogrevanje.
V Merkurjevih prodajalnah smo vam do
10. avgusta pripravili 15 in 20
odstotno znižanje cen
posameznih vrst
materiala

15 %

- peči TTV Maribor (količine so omejene)
- solarni bojlerji TTV (vsi tipi)
- strešna okna (Kovinoplastika Lož)
- garniture za cisterne (uvoz GOK)
- regulatorji vleke (Samson)
- ekspanzijske posode (uvožene in domače)
- obtočne črpalke (WILO, GRUNDFOS)
- odzračni lončki
- sobni termostati (z uro in brez)
- kotlovní termostati
- radiatorski ventilii (Herz - količine so omejene)
- cevni termostati
- termo hidrometri in manometri
- izolacijske cevi (Purlen)
- notranji kamini
- dimniki Schiedel
- fittingi (Titan)
- kroglični ventilii in pipe (Kovina - Šmartno pri Litiji)

20 %

- Znižanje velja pri nakupu nad 500,00 din.
- Podrobnejše informacije dobite pri prodajalcih
v Merkurjevih prodajalnah

TRGOVINA KATA

KRANJ, LIKOZARJAVA UL. 15

VAM NUDI OD 16. 7. 1990 DALJE ZNIŽANJE LETNE KONFEKCIJE IN
OTROŠKE OBUTVE DO 20 %.

V PRODAJALNI LAJKO KUPITE:

- KRILA, HLAČE, JAKNE IN SRAJCE IZ BELEGA IN MODREGA JEANSA ITALIJANSKE FIRME »VALENTINA«.
- POROČNE OBLEKE IZ UVODOGENEGA MATERIALA
- OTROŠKO, DEKLJSKO IN ŽENSKO KONFEKCIJO
- VSE VRSTE KOPALSK., TUDI ZA MOČNEJŠE POSTAVE
- TRENRKE
- NOGAVICE IN PERILO
- OTROŠKO OBUTVE OD 18 - 34 IN COPATKE
- OTROŠKO ŠPORTNO OBUTEV
- COKLE S. PREGIBNIM PODPLATOM

TEKSTILINDUS KRANJ

Gorenjesavska c. 12
64001 Kranj
p.p. 75

Na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja in nagradjanje objavljamo prosto delovno mesto v finančnem sektorju

VODJA RAČUNOVODSTVA

Pogoji:

- VII. stopnja zahtevnosti (dipl. ekonomist)
- 4 leta delovnih izkušenj na področju računovodstva in finan-

- poskusno delo tri mesece

Kandidati, ki izpolnjujejo navedene pogoje naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v kadrovski sektor podjetja najkasneje v 8 dneh po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

**AVTOŠOLA "JURE"
V TRŽIČU
Pot na Zali rovt 9**

REDNO ZAPOLI DVA INŠTRUKTORJA VOŽNJE

Pogoji: izpit B kategorije za inštruktorja

Informacije po tel.: 51-864 ali osebno na naslov od 9.-12. ure in od 15.-17. ure.

**AVTO MOTO DRUŠTVO
ŽIRI**

Objavlja javno licitacijo: JUGO 45 AX letnik 1987, izklicna cena din 19.500,00. Licitacija bo v nedeljo, 29. 7. 1990, ob 10. uri pred DRUŽBENIM DOMOM PARTIZAN v Žireh. Ogled vozila bo možen od 9. do 10. ure.

Interesenti morajo vplačati kavcijo v višini 10 % od izklicne cene.

MALI OGLAS LAJKO POŠLJETE TUDI PO POŠTI

Izpolnite kupon, ki ga objavljamo in ga pošljite na naslov ČP GLAS, Cesta JLA 16, 64000 KRANJ »mali oglasi«. Oglase, ki jih bomo prejeli do srede, bodo objavljeni v petkovih številki, tiste, ki bodo prispevali do petka, pa v torkovem Gorenjskem glasu.

KUPON ZA OBJAVO MALEGA OGLASA

BESEDILO: .....

(Prosimo, da pišete s tiskanimi črkami.)

Naslov v oglasnem oddelku, šifra .....

Naslov naročnika malega oglasa: .....

**NAROČNIK
GORENJSKEGA GLASA**

PODPIŠ:

DA NE

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam zamrzovalno OMARO (trije predali), malo rabljena, za 3.000 din. Karel Lipovac, Pintarjeva 10, Kranj - Čirče 10950
Prodam malo rabljeno hladilno VITRINO s kompresorjem, za sladoled. Informacije na 35-692, po-poldan 10921

Prodam SAMONAKLADALNO PRIKOLICO, 22-kubična in PAJEK VO-4. Dvorska vas 18, Begunje, 73-239 10925
Po ugodni ceni prodam OBRAČALNIK sena "pajk", znamke FAHRS, kombiniran OBRAČALNIK Laverda in VENTILATOR za sušenje sena Gros. Zajc, Valburga 15, Smlednik 10941

Mercator - Kmetijska zadruga Medvode

V soboto, 28. 7. 1990, bo v vasi Polje pri Vodicah XX. jubilejno tekmovanje traktoristov Izbjaljske regije. Pričetek tekmovanja bo ob 8. uri, zaključek pa je predviden ob 16. uri, ko se prične gasilska veselica v organizaciji Gasilskega društva Polje. Igral bo ansambel RADIUS.
VABLJENI!

Ugodno prodam še zapakirana PRALNA STROJA Gorenje in Candy. 25-687 10947

Ugodno prodam še nerabileno motorno KOSILNICO Gorenje Muta. 74-487, po 16. ur. 10968

Prodam PRALNI STROJ Gorenje PS 663 bio, generalno obnovljen, z 1-letno garancijo. Smokuc 84, Žirovica, 80-957 10971

210-litrsko SKRINJO prodam za 2.000,00 din. Ivan Dimitrov, Stritarjeva 5, Kranj 10983

Prodam uvoženo plastificirano PLUTO po 550,00 din za kvad. m. 83-727, po 20. ur. 10961

VSEH TRGOVINAH EMONE KMETIJSKE ZADRUGE iz 16. 7. daje VELIKO ZNIŽANJE
● TRAKTOREV 30 %
● KMETIJSKIH STROJEV in OPREME 10 - 20 %
● GRADBENI MATERIAL 25 %

- TRGOVINE V KAMNIKU, KOMENDI IN LUKOVICI odprte NON-STOP od 7. - 19. ure in v SOBOTO 7. - 12. ure
- TRGOVINE V MORAVČAH in DOMŽALAH odprte od 7. - 14.30 ure ob PONEDELJKIH in ČETRTKIH od 7. - 17. ure, SOBOTA od 7. - 12. ure
- TRGOVINA ČRNUČE VSAK DAN od 7. - 14.30, SOBOTA 7. - 12 ure
- TRGOVINA VRTIČKAR DOMŽALE VSAK DAN od 9. - 18.30, SOBOTA 8. - 12. ure

GRADBENI MATERIAL

Prodam PUNTE, BANKINE in DESKE colarice ter balkonka VRATA, šir. 100 cm, viš. 220 cm. 45-078

Ugodno prodam železna VRATA, dim. 3.80 x 4.00 m. 42-700 10945
50 odstotkov ceneje prodam: MODULAREC, PEĆNICE, schiedel DIMNIK, BAVALIT, demit-EMULZIJO, belo MIVKO in ZRAČNIKE. 40-517, zvečer 10950

Prodam 8 koso ŠIDELNOV, premera 20, strešno cementno OPEKO Strešnik, sivo-grafitne barve - zaključni (32 desni, 43 levi), 4 kvad. m. steklenih PRIZEM, vse 40 odstotkov ceneje in 2 VRTALNA STROJA Hilti TE 14 in TE, za 600 DEM oz. 800 DEM in dinarski protivrednosti. 57-644, od 18. do 21. ure 10988

Po ugodni ceni prodam OBRAČALNIK sena "pajk", znamke FAHRS, kombiniran OBRAČALNIK Laverda in VENTILATOR za sušenje sena Gros. Zajc, Valburga 15, Smlednik 10941

Prodam dvodelno svileno poročno OBLEKO, roza barve, štev. 38 - 40. Frantar, Stranska pot 11, Šenčur

Prodam manjšo tovorno PRIKOLICO, stara 1 leto. Haklin, Golnik 144

Prodam otroško POSTELJICO z jogijem in športni VOZIČEK Tribuna. 633-479 10995

Prodam 14 dni staro črno-belo TE- LIČKO. Dvorska vas 18, Begunje, 73-239 10924

Dobijo se JARKICE. Golniška cesta 1, Kokrica, Kranj 10680

Prodam TELIČKO, stara 1 mesec. Roman Kozek, Zbilje 37, Medvode 10963

Prodam 10 dni starega TELIČKA. Podbrezje 158, Duplje 10965

Prodam 6 mesecev brejo KRAVO in dvoredni IZRUVAČ krompirja. Olševec 22, Preddvor 10975

Prodam KRAVO s teletom, po izbi- ri. Franc Razpet, Leskovica 18, Go- renja vas 10985

Prodam 8 tednov staro TELIČKO, za nadaljnjo rejo ali zakol. Jama 31, Mavčiče 10989

Prodam 240 kg težkega BIKCA. 45-294 10996

Oddam dva PSA. Vasca 1. Cerklie

IZGUBLJENO

V soboto, 7. julija 1990, je bil odprejan NEMŠKI OVČAR, sliši na Iron, štev. v ušesu 69654. Kdor, kaj ve o tem, naj sporoči na 061/340-594. Nudim nagrado!

KUPIM

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodam TRAČNO ŽAGO za razrez hidrovine. 25-759 10999

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPED. 70-648 10981

Kupim vse vrste ok

Poslanica vsem Slovencem z Rudnega polja

Triglav ostaja simbol svobode

Rudno polje, 22. julija - Okrog 260 pohodnikov, od tega okrog 150 borcev se je v nedeljo s Kredarice povzpelo na vrh Triglava, kjer je bil Aljažev stolp slovesno proglašen za slovenski kulturni in zgodovinski spomenik, na Rudnem polju pa so predsedniki skupščin podtriglavskih občin - Jesenic, Radovljice in Tolmina - podpisali listino, s katero se obvezujejo, da bodo izmenično skrbele, da bo spominski pohod na Triglav postal narodova tradicija.

Lepo je bilo pogledati kolono borcev in mladih, ki je z zastavami na čelu ponosno prikralaka s svojega težavnega pohoda na Triglav na Rudno polje, kjer jih je pričakala množica Slovencev in jih navdušeno pozdravljala. Tokrat je bilo praznovanje na Rudnem polju še posebno slovesno, kajti nekako čutijo nekdanji borci in aktivisti, da takšnih proslavljanj ne bo več veliko. Ne le, da postajajo stari, vsak dan jih je manj, vsako leto je v njih manj moči, temveč se zaradi zadnjih dogodkov čutijo ogrožene. Dan, kot je bila ta nedelja, ko se zborejo v taki množici, pa jim daje novih moči, nova upanja, da slovenski narod vendar ne pozablja njihovih žrtv za domovino, da žrtve ne more nič preglasiti.

Z njimi so bili vojaki, taborniki, planinci, mladi, ki bodo prevzemali tradicije narodnoosvobodilnega boja, da se nikoli ne bo pozabilo teh najpomembnejših let Slovenstva, ki so za kmečkimi punti še enkrat dokazala, da Slovenci vendarle nismo le narod hlapcev, za hlapce rojeni, kot je dejal Cankar, ampak ko je dovolj hudo, pokažemo, da smo narod, ki se zna upreti nasilju in ne dovoli, da bi ga teptal tuje.

Nadvse slovesno je bilo pred vojašnico na Rudnem polju. Godba na pihala Ljudske miličce iz Ljubljane, Partizanski pevski zbor, slavnostni govornik akademik Ciril Zlobec, nastopa nekdanjih kulturnikov IX. korpusa dr. Leva Svetka in Danila Turka - Joca ter drugih - so bili sredi pokljuških jek in

Iz govora akademika Cirila Zlobca na Rudnem polju

Mislim, da je vrednost našega narodnoosvobodilnega boja tolikšna, da lahko odkrito govorimo tudi o vseh deviacijah povejnega časa in zločine, ki so bili res zločini, imenujemo tudi s takšnim imenom. Vendarle zgodovina je zgodovina. To, kar je rezultat narodnoosvobodilnega boja, ni več samo last partizanov, temveč last vsega slovenskega naroda, in tudi če mi sami, ki smo sodelovali v tem boju, se danes odpovemo svojega deleža, se kesamo svoje udeležbe, kot nekateri počno te dni, ostane resnica, ki je del naše zgodovine.

Med Gorenjci, ki so bili v nedeljo na vrhu Triglava, so bili kar trije radovljški predsedniki skupščin, Marko Bezjak, Jakob Medja in Bernard Tonejc.

Rdeči nagelj za vsakega pohodnika in bela majica Zavarovalnice Triglav, ki je tudi letos skrbela za dobro počutje pohodnikov.

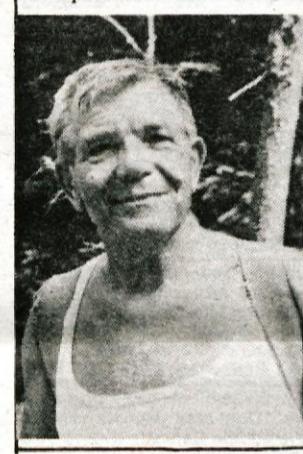

Andrej Babič, Kranj: "Letos sem že petič na pohodu, a prišel sem le do Vodnikove koče. Oglasilo se je med vojno prestreljeno koleno. Hudo je bilo ostati zatrapa, kajti vsa leta sem kolono spremljal s fotoaparatom za kranjski borčevski arhiv. Ždaj me bodo nadomestili drugi, jaz pa bom hodil v koloni, do koder bom pač zmogel."

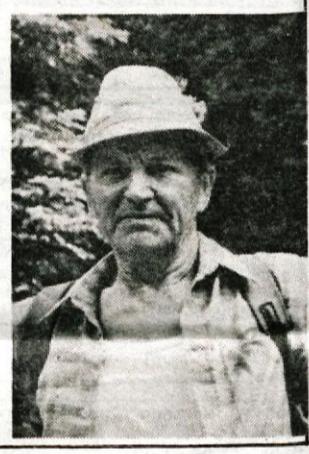

Sandi Jesenovec, Ljubljana: "Četrтиč sem na pohodu in danes sem prejel srebrno medaljo. Tretjega pohoda se zato radi bolezni nisem mogel udeležiti, bom pa hodil v borčevski koloni, dokler bom pri moči."

Milan Lipičar, Nova Gorica: "S temi pohodi se človek kar zastrupi. Vsački, ko greš, si rečeš, tole je pa zadnjič, a ko pride čas, si spet v koloni. A naše moči pojemanjo in prav bi bilo, da bi borcem štelci kot vrh Triglava tudi, če pridejo le do Vodnikove ali do Planike in Kredarice."

Veljko Jelaska, Splitčan iz Nove Gorice: "Prvič sem danes na partizanskem pohodu in prvič na Triglavu. Moči za to pot sem si nabiral po Nanusu, po Cerkniških planinah. Še bom šel."

Posebno doživetje nedeljskega popoldneva na Rudnem polju je bil brez dvoma Danilo Turk - Joco, kulturnik IX. korpusa in igralec tržaškega gledališča, ki je odigral nekaj partizanskih skečev.

• Tekst in fotografije: D. Dolenc

Srečanje pihalnih orkestrov treh dežel

Pihalni orkester občine Kranj že dolgo sodeluje z zamejskima orkestroma iz Železne Kaple v Avstriji in Fiumicella v Italiji. Letos so se prvič odločili, da se bodo srečali vsi trije na isti dan.

Srečanje bo v nedeljo, 29. julija 1990, ko bosta imela oba gostujuča orkestra koncert ob 10.30 uri pred avlo občine Kranj. Popoldne bo zabavni del srečanja, ki ga bodo pod pokroviteljstvom Živil iz Kranja nadaljevali ob 15.30 uri ob jezeru na Jezerskem. Člani Pihalnega orkestra občine Kranj vas na obe prireditvi vladno vabijo. J. B.

IZREDNI POPUST

do 28. julija

MARKE T TRENOČA

iz STRAŽIŠČA PRI KRANJU
Gasilska ulica 5

Zaboj piva Union	140,00 din
Sod pivā Union	700,00 din
Zaboj coca cole	111,60 din
Zaboj schweppes	120,00 din
Zaboj jumbo marelica	237,60 din
Zaboj viljamovka Fructal 0,7 l	345,00 din

Poklicite nas po telefonu (064) 22-417 ali 28-070!!!

Uresničili smo vaše želje

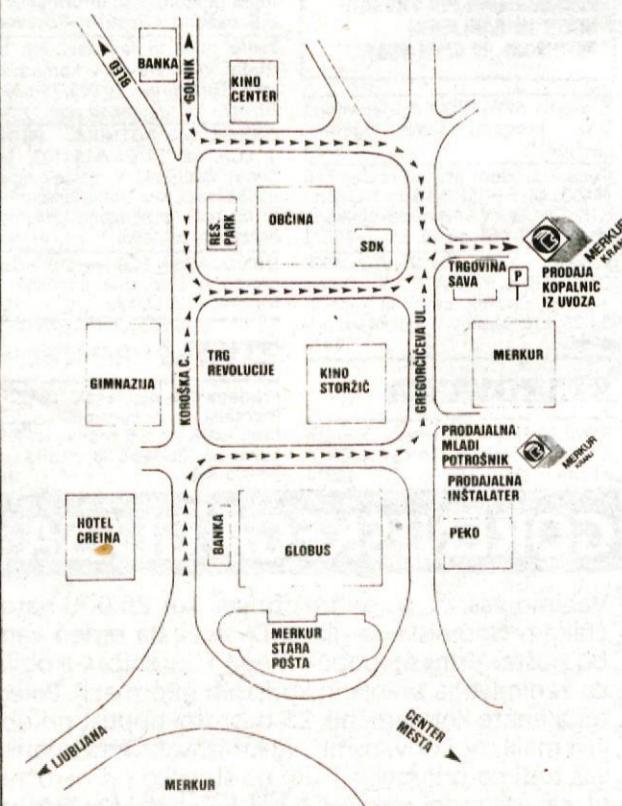
Odpri smo novi prostocarinski prodajalni na Gregorčičevi 8 v Kranju

V MLADEM POTROŠNIKU so vam na voljo kvalitetne igrače iz uvoza in za otrokov »samo še to« niso potrebna več dolga potovanja.

Keramične ploščice, sanitarna keramika in vsa dodatna oprema za kopalnice italijanskih proizvajalcev ter armature in bojlerji iz ZRN tudi v Kranju.

KJE?

V prostorih stare GRADBINE.

informacije:
MLADI POTROŠNIK
telefon: 24-654 int. 360
prodaja kopalnic iz uvoza
telefon: 27-594

MERKUR
KRANJ

Obiščite nas. Vaše želje, pripombe in zahteve bodo še naprej vodilo pri našem nadaljnjem delu.